

vergadering **24**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 11 maart 2020

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	5
VLAAMS INSTITUUT VOOR VREDE EN GEWELDPREVENTIE	
Coöptatie van drie leden in de raad van bestuur en verkiezing van de voorzitter en de ondervoorzitter	5
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	5
ACTUELE VRAAG van Björn Rzoska aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het uiteenspatten van het wetenschappelijk comité van Kazerne Dossin en de toekomst van de instelling	
ACTUELE VRAAG van Sam Van Rooy aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de problemen binnen de Kazerne Dossin	
ACTUELE VRAAG van Orry Van de Wauwer aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het ontslag van de leden van de wetenschappelijke raad van de Kazerne Dossin	
ACTUELE VRAAG van Willem-Frederik Schiltz aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het ontslag van tien leden van de wetenschappelijke raad van Kazerne Dossin	
ACTUELE VRAAG van Hannelore Goeman aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het ontslag van wetenschappers binnen de wetenschappelijke raad van Kazerne Dossin	
ACTUELE VRAAG van Tom De Meester aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de problemen in de Dossinkazerne	6
ACTUELE VRAAG van Roosmarijn Beckers aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over nieuwe cijfers die aantonen dat een kwart van de kleuters een andere thuistaal dan het Nederlands heeft	
ACTUELE VRAAG van Annabel Tavernier aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het hoge aantal leerlingen in het Vlaamse basisonderwijs dat als thuistaal niet het Nederlands heeft	15
ACTUELE VRAAG van Jean-Jacques De Gucht aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de annulatie van schooluitstappen door het coronavirus	20
ACTUELE VRAAG van Freya Perdaens aan Zuhair Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over het herstel van de grondwaterstanden in Vlaanderen	24

ACTUELE VRAAG van Johan Danen aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de recente aanwezigheid van de minister op het autocircuit van Duivelsberg en haar uitspraken met betrekking tot het circuit	28
ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de jobbonus	32
ACTUELE VRAAG van Annick Lambrecht aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over het stijgend aantal verkeersdoden	
ACTUELE VRAAG van Jos Lantmeeters aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over het aantal verkeersdoden in Vlaanderen	37
ACTUELE VRAAG van Wim Verheyden aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de ontwikkeling van mobipunten in Vlaanderen	43
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Federale Republiek Brazilië betreffende luchtdiensten, gedaan te Brussel op 4 oktober 2009	
– 188 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	47
Artikelsgewijze bespreking	48
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Senegal betreffende het luchtvervoer, gedaan te Dakar op 18 januari 2013	
– 189 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	48
Artikelsgewijze bespreking	48
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Democratische Republiek Congo betreffende het luchtvervoer, opge maakt te Kinshasa op 2 februari 2013	
– 190 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	49
Artikelsgewijze bespreking	49
VLAAMS INSTITUUT VOOR VREDE EN GEWELDPREVENTIE	
Benoeming van een directeur ad interim	49
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Federale Republiek Brazilië betreffende luchtdiensten, gedaan te Brussel op 4 oktober 2009	
– 188 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	49
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Senegal betreffende het luchtvervoer, gedaan te Dakar op 18 januari 2013	
– 189 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	50

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Democratische Republiek Congo betreffende het luchtvervoer, opgemaakt te Kinshasa op 2 februari 2013 – 190 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	50
MOTIE van Immanuel De Reuse, Suzy Wouters, Stefaan Sintobin en Chris Janssens tot besluit van de op 18 februari 2020 door Immanuel De Reuse in commissie gehouden interpellatie tot minister Wouter Beke over de forse vermindering van de persoonsvolgende financiering voor mensen met een lichte handicap – 227 (2019-2020) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	51
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	51
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	54
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	54

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Liesbeth Homans

– *De vergadering wordt geopend om 13.59 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Lode Ceyssens, Maaïke De Rudder, Marino Keulen, Joris Nachtergaele, Steven Vandeput, Vincent Van Peteghem: ambtsverplichtingen;

Katrien Partyka: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Adeline Blancquaert, Arnout Coel, Katia Segers, Tine Van den Brande, Mercedes Van Volcem: gezondheidsredenen.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St. VI.Parl. 2019-20, nr. 60/18*)

VLAAMS INSTITUUT VOOR VREDE EN GEWELDPREVENTIE

Coöptatie van drie leden in de raad van bestuur en verkiezing van de voorzitter en de ondervoorzitter

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 10 maart 2020 deelt de heer Jan Peumans, voorzitter van het Vlaams Instituut voor Vrede en Gewelddpreventie, mee dat de raad van bestuur van dat instituut in zijn vergadering van 25 februari 2020 mevrouw Naima Charkaoui en de heren Jan Peumans en Filip Reyniers heeft gecoöpteerd.

Op 10 maart 2020 heeft de raad van bestuur de heer Jan Peumans verkozen tot voorzitter en de heer Filip Reyniers tot ondervoorzitter van het instituut. (*Applaus*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, ik stel voor de agenda van de plenaire vergadering aan te vullen met de benoeming van een directeur ad interim bij het Vlaams Instituut voor Vrede en Gewelddpreventie.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Dan doen we dat net voor de hoofdelijke stemmingen.

ACTUELE VRAAG van Björn Rzoska aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het uiteenspatten van het wetenschappelijk comité van Kazerne Dossin en de toekomst van de instelling

ACTUELE VRAAG van Sam Van Rooy aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de problemen binnen de Kazerne Dossin

ACTUELE VRAAG van Orry Van de Wauwer aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het ontslag van de leden van de wetenschappelijke raad van de Kazerne Dossin

ACTUELE VRAAG van Willem-Frederik Schiltz aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het ontslag van tien leden van de wetenschappelijke raad van Kazerne Dossin

ACTUELE VRAAG van Hannelore Goeman aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het ontslag van wetenschappers binnen de wetenschappelijke raad van Kazerne Dossin

ACTUELE VRAAG van Tom De Meester aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de problemen in de Dossinkazerne

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister-president, Kazerne Dossin is een instelling die aan herinneringseducatie over een zeer donkere bladzijde in onze Vlaamse geschiedenis. En ze doet dat op een zeer goede manier. Het is niet zo gemakkelijk om herinneringseducatie rond dergelijke problematieken, dergelijke donkere bladzijden, die voer voor heel wat discussie vormen en ook gevoelig liggen, op een brede en stevige manier neer te zetten. En toch is Kazerne Dossin daar tot over een paar maanden geleden zeer goed in geslaagd. Het is een gerenommeerde instelling, het is een wetenschappelijk internationaal georiënteerde instelling, het is een instelling die we met zijn allen moeten koesteren in Vlaanderen. Hulde aan de voorgangers, vaak ook ministers-presidenten, die dat dossier persoonlijk vorm hebben gegeven.

Maar de laatste dagen en weken – het was bijna de kroniek van een aangekondigd ontslag – was er heel wat maatschappelijk debat rond Kazerne Dossin. Een aantal wetenschappers hebben Kazerne Dossin met slaande deuren de rug toegekeerd, omdat zij zich zwaar zorgen maken over het mismanagement binnen de instelling. En dat zijn niet van de minsten. Bruno De Wever en Herman Van Goethem zijn zeer bekend. Maar er is ook archivaris Karel Velle. Er is Nico Wouters, de directeur van het Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij (CegeSoma) en er is Frank van Vree, de directeur van het Nederlandse NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies.

Minister-president, ik heb gisteren met een vergrootglas naar uw reactie zitten zoeken, maar ik heb ze niet gevonden. Nochtans bent u de bevoegde minister. Ik heb wel een zeer spijtige reactie gezien van Michael Freilich, uw N-VA-collega in de Kamer, die ik onaanvaardbaar vind en waarvan ik hoop dat u er afstand van

neemt. Maar uw reactie heb ik dus niet gelezen. En dus is mijn concrete vraag aan u: wat is uw reactie op het feit dat tien gerenommeerde mensen de wetenschappelijke raad verlaten vanwege het mismanagement en het misbestuur binnen de Kazerne Dossin?

De voorzitter: De heer Van Rooy heeft het woord.

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Dank u, voorzitter Homans. Lieve fractiegenoten, ambtsgenoten, minister-president Jambon, 'good riddance', opgeruimd staat netjes: dat was te horen vanuit N-VA-hoek nadat bekend werd dat het overgrote deel van de wetenschappelijke raad van de Dossinkazerne collectief ontslag had genomen. Ondertussen gaat het al om niet minder dan tien academici, de een al wat politiek correcter dan de ander. Eind vorig jaar was er al het ontslag van directeur Christophe Busch. Sindsdien is er een vertrouwensbreuk met het dagelijks bestuur, bestaande uit Diane Verstraeten, Claude Marinower en André Gantman.

Op 12 december 2019 was er een incident toen dit dagelijks bestuur in de Dossinkazerne op het nippertje een prijsuitreiking wist af te gelasten. De linkse anti-Israëliëse activiste Brigitte Herremans zou daar door de ngo Pax Christi gelauwerd worden als Ambassadeur voor de Vrede. Dat is een beetje zoals het geven van de Nobelprijs voor de Vrede aan de antisemitische moslimterrorist en Jodenmoordenaar Yasser Arafat.

Minister-president Jambon, u hebt recent een bezoek gebracht aan het concentratiekamp Auschwitz-Birkenau, waar ongeveer 1,1 miljoen mensen, vooral Joden, werden vergast of anderszins vermoord. U weet dus, denk ik, zeer goed waarover het gaat. Aangezien de Dossinkazerne volledig met Vlaams geld wordt gefinancierd, is mijn vraag aan u dus of u op zijn minst uw steun wilt uitspreken voor het bestuur van de Dossinkazerne in deze toch wel heel moeilijke periode.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Afgelopen maandagavond heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen de raad van bestuur van Kazerne Dossin en de leden van de wetenschappelijke raad. Na dat gesprek hebben tien leden van de wetenschappelijke raad hun ontslag aangeboden. Ze hebben hun ontslag aangeboden nadat er eerder onenigheid was met het dagelijks bestuur over het ontslag van voormalig directeur Christophe Busch en over de manier waarop de weigering voor die prijsuitreiking voor de vrede aan de zeer gerespecteerde – zeer gerespecteerde, mijnheer Van Rooy – academicus Brigitte Hermans werd geweigerd.

Aan de grondslag van die twee discussiepunten ligt er een meer fundamenteel probleem, een discussie of een verschil in visie over de brede decretale opdracht die Kazerne Dossin heeft en hoe die wordt ingevuld. Die opdracht is tweeledig: enerzijds is de kazerne een herdenkingsmuseum voor de Holocaust, anderzijds is het een wetenschappelijke instelling die werkt rond antidiscriminatie en mensenrechten.

De voorbije dagen en weken is er heel veel over gezegd en geschreven door leden van dat dagelijks bestuur, die geacht worden om die brede decretale opdracht volledig uit te voeren, door collega-federale parlementsleden, door columnisten die nog nooit in de Dossinkazerne waren geweest, maar toch zichzelf als experts zagen en door leden van de wetenschappelijke raad. Kort gezegd: de sereniteit in het debat is momenteel volledig weg.

Volgens de opgestapte leden van de wetenschappelijke raad is er een probleem met het functioneren van het dagelijks bestuur, maar ook met de ruimere totale structuur van het memoriaal. Minister-president, deelt u deze analyse? Welke acties zult u concreet ondernemen om de sereniteit te laten weerkeren in zowel het bestuur als de organisatie van Kazerne Dossin?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister-president, de feiten zijn gekend en zijn hier door mijn voorgangers geschetst. Een essentieel element hierin is het statuut van Kazerne Dossin. Het is een Vlaams initiatief dat de herdenking van de Holocaust en de waakzaamheid voor massageweld met elkaar verbindt, en daarmee beide versterkt. Het ene illustreert het andere, en het andere moet ons waakzaam houden voor het ene.

Laat nu net daarover blijkbaar een conflict zijn ontstaan over de manier van werken, over de manier waarop een reservatie en de huldiging van de professor in kwestie zou hebben plaatsgevonden. Er is dus een conflict. In tegenstelling tot één voorganger hier ga ik u niet vragen om kamp te kiezen. Kamp kiezen in dit soort debatten, daar verliezen de Dossinkazerne, onze herinneringseducatie en onze strijd voor de mensenrechten aan.

Minister-president, mijn vraag is vanzelfsprekend, de Dossinkazerne valt onder onze en uw voogdij. Wat kunt u doen om ervoor te zorgen dat dit conflict in alle sereniteit wordt gesmoord en opgelost geraakt zodat de reputatie van de kazerne en van ons palmares inzake waakzaamheid voor massageweld in alle eer op het schavot kan worden getild?

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Beste collega's, ik ben blij dat we hier vandaag met zoveel vraagstellers staan. Dat illustreert duidelijk dat iedereen zich zorgen maakt over de gebeurtenissen in de Dossinkazerne en het ontslag – de context is al geschetst – van de tien wetenschappers. Iedereen, behalve de N-VA-fractie. Die heeft natuurlijk geen vraag ingediend, maar ons bij monde van de heer Freilich al laten weten dat 'opgeruimd netjes staat'. (*Opmerkingen bij de N-VA*)

Als je dergelijke uitspraken doet over wetenschappers, heb je wat mij betreft nog heel veel lessen te leren uit de geschiedenis.

Maar ik vind het vooral bijzonder triest te moeten vaststellen dat vandaag die mechanismen van polarisering, waartegen de Dossinkazerne wat ons betreft moet vechten, hun ingang hebben gevonden binnen de Dossinkazerne zelf. Want daarover gaat het inderdaad. De vraag is: waarom zijn die wetenschappers opgestapt? Omdat zij vinden dat de raad van bestuur en het dagelijks bestuur de missie van de Dossinkazerne om te werken rond mensenrechten, rond mechanismen van polarisering, van massageweld, eigenlijk compleet en tot hun grote frustratie naast zich neerleggen. Nochtans – ik heb het nog eens nagekeken – staat heel duidelijk in het missionstatement, de oprichtingsverklaring: "(...) engageren de vier oprichtende partijen zich om in Mechelen een nieuw verruimd historisch museum en een memoriaal en documentatiecentrum over de holocaust en mensenrechten te realiseren."

Minister-president, ook op 27 november 2019, toen er hier al vragen kwamen over het ontslag van directeur Busch, verklaarde u heel duidelijk dat u ervoor zou zorgen dat er werd vastgehouden aan dat oorspronkelijke missionstatement van de Dossinkazerne. Mijn vraag is heel concreet en heel duidelijk: welke stappen hebt u, onder andere via de vertegenwoordiger in de raad van bestuur, tot dusver genomen om ervoor te zorgen dat die missie inderdaad wordt gerespecteerd? (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer De Meester heeft het woord.

Tom De Meester (PVDA): Voorzitter, ik ben verontrust, als burger en als historicus. Want wat hier gebeurd is, is ongezien. Tien van onze meest vooraanstaande historici – u zult het met mij eens zijn, voorzitter, u bent ook historica – de 'crème de la crème', stapt op uit de wetenschappelijke raad van de Kazerne

Dossin. En waarom? Ik citeer Bruno De Wever: "Mijn conclusie is dat er binnen het bestuur krachten spelen die de Jodenuitroeiing als een instrument beschouwen in het huidige conflict tussen Israël en Palestina." En de historici gaan verder: "We mogen absoluut niet de indruk wekken dat we uitgerekend op deze plaats, waar 25.000 joodse slachtoffers worden herdacht, dit zouden instrumentaliseren in een politiek conflict waar zij niets mee te maken hebben." Minister-president, dit is toch wel zeer straffe taal van die historici.

Wat is de reactie van de N-VA? Inderdaad, de enige reactie: 'opgeruimd staat netjes'. Eerlijk gezegd, daar zakt mijn broek van af. Want hoe durft de heer Freilich dat eigenlijk te zeggen, minister-president? (*Opmerkingen van minister-president Jan Jambon*)

Minister-president, ik zou daar toch niet al te lacherig over doen. Ik had gehoopt dat u hier vanmiddag die uitspraken van uw partijgenoot Freilich streng zou veroordelen. En ik wil vooral graag van u weten hoe u nu zult ingrijpen in Kazerne Dossin. Want laat ons een kat een kat noemen: André Gantman van de N-VA legt in het dagelijks bestuur zeer duidelijk zijn koers op, en wij laten dat zomaar gebeuren. Minister-president, ik vraag u wél om kant te kiezen. Ik vind wél dat u kant moet kiezen. Er zijn namelijk twee keuzes. Dit gaat over onze normen en waarden. Ofwel staan wij toe dat in Kazerne Dossin de Holocaust geïnstrumentaliseerd wordt door één bepaalde stroming, gebruikt wordt om de politiek van Israël te legitimeren. Ofwel bevestigen wij de dubbele opdracht van het museum opnieuw: enerzijds het memoriaal voor de Holocaust en anderzijds een breed museum voor de mensenrechten, dat ook inzoomt op actueel massageweld en hedendaags extremisme. Minister-president, ik vraag u om kant te kiezen. (*Applaus bij de PVDA*)

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Voorzitter, talrijke collega's, ik dank u voor uw vragen. Eerst en vooral wil ik graag zeggen dat ik betreur wat er deze week is gebeurd in een van de organen van het museum Dossin.

Namens de Vlaamse Regering kan ik de opdracht die Kazerne Dossin had van bij zijn ontstaan, bevestigen. In het kader van dit debat, waar veel mensen naar kijken, lijkt het mij goed om die opdracht nog eens te herhalen. Voorzitter, ik maak graag gebruik van dit papier – wat anders verboden is – om te citeren.

De voorzitter: Dat mag u.

Minister-president Jan Jambon: Ik dank u.

De opdrachtverklaring van de Kazerne Dossin, opnieuw bevestigd door de Vlaamse Regering, is de volgende: "Kazerne Dossin vertrekt vanuit het historische verhaal van Jodenvervolging en de Holocaust in relatie tot de Belgische casus, om te reflecteren over hedendaagse fenomenen van racisme en uitsluiting van bevolkingsgroepen en over discriminatie omwille van afkomst, geloof, overtuiging, huidskleur, geslacht, geaardheid. Daarnaast wil Kazerne Dossin ook een analyse maken van groepsgeweld in de samenleving, als mogelijke opstap naar genocides. Aldus opgevat, draagt" – Kazerne Dossin – "fundamenteel bij tot een educatief maatschappelijk project waarin burgerzin, democratische weerbaarheid en verdediging van individuele basisvrijheden centraal staan."

Ik herhaal dus dat de Vlaamse Regering hier op geen enkele manier ook maar enige toegeving doet ten opzichte van die opdrachtverklaring. Dat is één.

Twee, we worden nu geconfronteerd met de situatie zoals ze nu is. Ik heb in de volgende dagen de vier vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap in de raad van bestuur bij mij ontboden. Ik zal hun twee vragen stellen: eerst en

vooral wat hun inschatting is van de situatie, en vervolgens dat zij bij de leden van de wetenschappelijke raad, zowel diegenen die hun ontslag hebben aangeboden als de anderen, nagaan of iedereen nog achter die dubbele opdrachtverklaring staat. Wie zei dat het een dubbele opdrachtverklaring is, heeft gelijk. Ik wil ook weten wat er nodig is om tot een verzoening te komen in die raad van bestuur.

Ik wil een oproep doen aan iedereen om geen ronkende verklaringen af te leggen die polariseren, noch in de ene noch in de andere richting. Een oplossing moet mogelijk blijven. De opdracht van deze Vlaamse instelling is te waardevol om in gekrakeel te laten verloren gaan.

Ik zal dus de volgende dagen inspanningen doen om te proberen de sereniteit rond deze instelling te herstellen. *(Applaus bij de N-VA)*

Björn Rzoska (Groen): Minister-president, ik waardeer dat u genuanceerd reageert en dat u zegt niet polariserend te zullen optreden. Maar dat is wat gebeurd is, en het is niet de eerste keer dat u die vragen krijgt. Wat deze week is gebeurd, is de kroniek van een aangekondigd ontslag. Ik denk dat u toch ook wel de kranten hebt gelezen, niet enkel die van vandaag en gisteren en de afgelopen dagen, maar ook die van de afgelopen maanden. Sinds het ontslag van de zeer gewaardeerde directeur Christophe Busch stormt het in Kazerne Dossin.

Ik moet u eerlijk zeggen dat het, wat mij betreft, een beetje een mager antwoord is: 'Ik ga de vertegenwoordigers van de raad van bestuur op mijn kabinet ontvangen.' Het zijn de wetenschappers die naar u kijken. Zij kijken naar u en naar de Vlaamse Regering. Herman Van Goethem, Bruno De Wever en alle anderen hebben aan u één vraag gesteld: zorg ervoor dat Kazerne Dossin weer op de sporen geraakt. Dat is de opdracht van de Vlaamse Regering. Ik verwacht dus van een bevoegd minister veel meer actie, en zeker vanuit de Vlaamse Regering, om toch een van die belangrijke plaatsen rond erfgoed op een goede manier te managen. Dat gaat voor mij verder dan gewoon het uitnodigen van de vertegenwoordigers in de raad van bestuur. *(Applaus bij Groen en de PVDA)*

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Ik hoor hier verklaringen dat de Dossinkazerne niet mag worden geïnstrumentaliseerd. Maar dat gebeurt al, hé, en dat gebeurt al jaren. Ik heb een bericht ontvangen van een dame die recent de Dossinkazerne heeft bezocht. Zij zegt: "Dit schisma zat eraan te komen. De gids in Dossin beloofde het niet over politiek te hebben, maar vervolgens liet hij toch niet na om constant naar de hedendaagse politiek te verwijzen." Mijnheer Jambon, ik ben er ooit zelf geweest. Ik heb toen foto's gezien van migranten uit de 21e eeuw. Wat heeft dat in hemelsnaam met de Holocaust te maken? Niks. Het wordt geïnstrumentaliseerd, en het wordt geïnstrumentaliseerd tegen partijen zoals de mijne, die immigratie- en islamkritisch zijn.

Ik hoor Herman Van Goethem met afgrijzen vaststellen dat – ik citeer – "het bestuur vindt dat de focus meer op de Holocaust moet komen te liggen". Stel u voor: een herdenkingsplek en museum over de Holocaust, waar de focus ligt op de Holocaust! Dat is toch niet meer dan logisch? Het bestuur heeft in dezen gelijk. En ik wil u dus nogmaals verzoeken om deze schandalige bagatellisering van de Holocaust, die bezig was in de Dossinkazerne, krachtig te veroordelen en u te scharen aan de kant van het bestuur. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Orry Van de Wauwer (CD&V): Minister-president, ik dank u voor uw heel duidelijk antwoord. U blijft met de Vlaamse Regering heel duidelijk en ondubbelzinnig achter de dubbele opdracht van Kazerne Dossin staan. Ik denk dat het een goede zaak is dat u zult samenzitten met de raad van bestuur, het dagelijks bestuur en de wetenschappelijke raad.

Nogmaals, het meest acute probleem vandaag zijn de structuur en het statuut van het museum en dan vooral de verhouding tussen het dagelijks bestuur, de raad van bestuur en de directie, waarbij de directie met een dagelijks bestuur drie schoonmoeders heeft die toezien op de werking en die werking in het verleden blijkbaar ook hebben belemmerd, toen men volop wilde inzetten op het werk met betrekking tot mensenrechten. Als u gaat samenzitten, moet u ook aandacht hebben voor de structuur.

In dat dagelijks bestuur zitten ook vier vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap, waaronder de heer André Gantman, die niet zo lang geleden een heel duidelijk standpunt heeft ingenomen, namelijk dat Kazerne Dossin voornamelijk als museum voor de herdenking van de Holocaust moet dienen. Als u hier nu zegt dat de Vlaamse Regering zich volop achter die dubbele opdracht schaart, dan moet u er ook op toezien dat alle vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid in Kazerne Dossin volledig op die lijn zitten.

Minister-president, hebben de vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid binnen het bestuur van Kazerne Dossin zich ook in het verleden aan deze decretales opdracht gehouden en zullen ze dat in de toekomst zeker ook blijven doen?

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister-president, sereniteit en terughoudendheid zijn iets anders dan zwakte of passiviteit. Het is mijn oproep om in alle sereniteit te bekijken wat er moet gebeuren om opnieuw de missie te verzekeren die u hebt voorgelezen, want die missie is perfect. Dat is waarover het gaat. Het gaat er niet over of die of die persoon gekapitteld moet worden. Het gaat erover of wij in Vlaanderen een sterk memoriaal kunnen hebben dat aan mensenrechteneducatie doet, dat ons waakzaam blijft houden voor de individuele vrijheden en voor het gevaar van massageweld. Heeft de ene gelijk of heeft de andere gelijk? Moet die raad van bestuur herschikt worden? Ik weet het niet. Dat zult u met de regering beslissen. Dat zullen we van u vernemen.

Dit thema is alleszins te belangrijk voor de Vlaamse Regering om weg te kijken. Dus opnieuw, breng sereniteit, maar laat u er niet toe verleiden om daar terughoudendheid aan te koppelen. *(Applaus bij Open Vld)*

Hannelore Goeman (sp.a): Minister-president, ik ben blij dat u die dubbele missie bevestigt, maar het was natuurlijk wel een kroniek van een aangekondigde malaise. Het was al heel lang duidelijk dat er heel veel spanningen zaten binnen de Dossinkazerne. Mijn vraag was heel concreet of u sinds uw verklaringen van november – over die dubbele missie van de Dossinkazerne als Holocaustmemoriaal maar ook als baken van mensenrechten in onze samenleving – nog contact met hen hebt gehad? Hebt u hun specifiek gevraagd om die missie nog eens te verdedigen binnen de raad van bestuur, onder andere aan uw partijgenoot André Gantman? Want we weten allemaal dat hij daar in het verleden duidelijk andere uitspraken over heeft gedaan.

Vandaag is de malaise compleet en dat is zo jammer. We zitten ook met een ongelooflijk verlies aan expertise. Ik heb gisteren het interview gezien met de heer Van Goethem in De afspraak. Hij hield een bijzonder waardig pleidooi voor een Dossinkazerne die zijn rol opneemt om ook mechanismen van massageweld en polarisering te detecteren in een samenleving waarin we daar steeds meer mee geconfronteerd worden. Wat zult u nog concreet doen om die mensen met een ongelooflijke staat van dienst toch aan boord te houden? Want we hebben die absoluut nodig. *(Applaus bij sp.a, Groen en de PVDA)*

Tom De Meester (PVDA): De heer Van Rooy heeft er, zoals gewoonlijk, weer niets van begrepen. Het museum heeft een dubbele rol: de Holocaust herdenken maar ook een breed museum zijn over mensenrechten. Daar wordt dus ook gesproken over hedendaags extremisme en ik begrijp dat uw partij, mijnheer Van

Rooy, zich dan een beetje aangesproken voelt, maar dat is nu eenmaal de taak van het museum. Dus ja, daar wordt ook over vluchtelingen gesproken, want – het zal u misschien verbazen – vluchtelingen hebben ook rechten. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

Het is heel logisch dat dat in dit museum aan bod komt. *(Applaus bij de PVDA)*

Minister-president, ik ben blij dat u de dubbele opdracht van het museum herbevestigt. Ik hoop alleen dat u beseft dat u een zeer harde woordenwisseling zult hebben donderdag met de heer Gantman, die een radicaal andere lijn oplegt aan het museum. Mijn vraag blijft of u de lijn verwerpt dat de Dossinkazerne wordt geïnstrumentaliseerd als een soort van legitimatie van de politiek die Israël voert? Ik heb u ook geen afstand horen nemen van de woorden van uw partijgenoot Freilich.

De voorzitter: De heer Muyters heeft het woord.

Philippe Muyters (N-VA): Ik betreur het gebrek aan sereniteit in dit dossier, en ja, ook het gebrek aan sereniteit in de uitspraken van collega Freilich, terwijl sereniteit in een dossier als dit voor mij en mijn partij essentieel is. Ik wil het ook positief bekijken. Ik zie namelijk dat dat dagelijks bestuur, die raad van bestuur en die wetenschappelijke raad zich wel allemaal achter de dubbele opdracht scharen die de minister-president nog eens duidelijk naar voren heeft gebracht. Ik zag dat ook in het persbericht dat de raad van bestuur naar buiten gestuurd heeft en dat unaniem goedgekeurd werd. Ik zag dat ook in de acties die vandaag nog altijd bestaan.

Ik ben een man die corporate governance, goed bestuur, hoog in het vaandel draagt. Ik denk dat iedereen zijn rol heeft. De rol van een management verschilt van die van een dagelijks bestuur, van die van de raad van bestuur, en ook van die van een wetenschappelijke raad. Als een wetenschappelijke raad, die advies geeft over de inhoud, al eens gefrustreerd kan zijn als dat advies niet gevolgd wordt en daar dan eventueel een actie aan koppelt als ontslag nemen, dan kan ik dat begrijpen.

Ik denk dat we, als iedereen achter de missie blijft staan – en u zult dat onder vinden als u de volgende dagen de gesprekken voert –, een oproep kunnen doen. Ik denk ook – als ik iedereen die hierover is tussengekomen, beluister – dat die oproep kan zijn dat we zoeken hoe ieder vanuit zijn eigen rol kan bijdragen aan die missie. Blijkbaar staan we zo goed als allemaal achter die missie.

Minister-president, mijn vraag aan u is: wilt u er mee uw schouders onder zetten opdat er opnieuw gezamenlijk actie wordt ondernomen om die missie te realiseren? Ik denk dat ik, tussen de lijnen van uw antwoord, al een 'ja' heb kunnen horen. *(Applaus bij de N-VA)*

Minister-president Jan Jambon: Dank u voor jullie inbreng, collega's. Ik ga niet in op de discussie van de extremen, van extreemlinks en extreemrechts. Discussiëren jullie vooral verder onder elkaar.

Mijnheer Rzoska, toen ik daarnet zei dat ik de volgende dagen zou gaan spreken met de Vlaamse vertegenwoordiging in de raad van bestuur, dan is dat natuurlijk het begin van het traject. Ik bedoel daar niet mee dat we er na dat gesprek mee stoppen. Ik heb gevraagd om antwoorden op twee vragen. De eerste vraag is: ga na of alle leden van de wetenschappelijke raad inderdaad de dubbele opdracht, zoals bepaald door de Vlaamse Regering, onderschrijven. Ten tweede: ga na waar de pistes van verzoening kunnen liggen om die dingen bijeen te brengen. Dat is het begin van een traject, en niet het einde van een traject.

Björn Rzoska (Groen): Minister-president, ik vind het goed dat u zelf ook mee het terrein op stapt, want het is natuurlijk wel zo, collega Muyters, dat dit niet de eerste vragen zijn die gesteld worden. We hebben die vragen altijd, vind ik, op de meest serene manier gesteld, en stap na stap. Dit was een dossier dat zich aan het opbouwen was.

Ik ben het met u eens. Ik ben het ook eens met diegenen die zeggen dat we zeer goed moeten opletten met de gevoeligheden die rond dat museum leven. Maar je kunt ook niet ontkennen dat de mensen die met hun ontslag een heel duidelijk signaal hebben gegeven, daar ook inspanningen voor hebben geleverd. Dat zijn mensen met een zeer grote verdienste, die vaak op onderzoeksterreinen hebben gewerkt die bijzonder gevoelig liggen in Vlaanderen en die daar de wetenschap met mijlslaarsgrote stappen vooruit hebben gebracht.

Dus ja, voor een Vlaamse Regering die eigenlijk zegt dat een van de prioritaire projecten in het regeerakkoord een Vlaamse canon is, is dit een stresstest. Ook dit is een onderdeel van de canon rond het verleden in Vlaanderen. De manier waarop we daarmee omgaan, is wat mij betreft een zeer belangrijke taak, zeker voor de minister-president van Vlaanderen. (*Applaus bij Groen, sp.a en de PVDA*)

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Ik hoor de minister-president hier zeggen: 'geen ronkende verklaringen afleggen'. Maar u zou eens moeten gaan kijken naar de Twittertijdlijn van die ex-directeur, Christophe Busch; dat leest werkelijk als een propagandablad van die linkse partijen hier achter mij: Groen, PVDA en sp.a. Hij pleit onder meer voor het terughalen van Syriëjihadisten, vandaag de grootste vijanden van de Joodse gemeenschap. Busch vergeleek zelfs, en ik citeer, "de verzetslieden die in 1943 een transport naar Auschwitz hebben tegengehouden" met zijn medewerkster, die vier vijfde is gaan werken om zich in te zetten voor een zogenaamde vluchteling. Laten we dus blij zijn dat dat de ex-directeur is.

Maar hij heeft wel overduidelijk aangegeven, mijnheer Jambon, dat die zogenaamde wetenschappelijke raad bezig was met het kapen van de Dossinkazerne voor een politiek-ideologische agenda, tegen partijen zoals het Vlaams Belang, die immigratie- en islamkritisch zijn. En zij misbruiken – en ik til daar zeer zwaar aan – de dode Joden van de Holocaust, terwijl ze nota bene zelf met hun propaganda de grootste vijanden van de vandaag levende Joden massaal willen binnenhalen, via massa-immigratie. Dus inderdaad: 'good riddance', opgeruimd staat netjes. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Orry Van de Wauwer (CD&V): Minister-president, ik hoop nu vooral dat die sereniteit kan terugkeren en daarom is het goed dat u het gesprek met het bestuur van Kazerne Dossin zult aangaan, zodat iedereen zich opnieuw volop achter die decretales opdracht kan scharen en het museum haar werking zo verder kan uitrollen. Maar dat moet ook – ik herhaal het nogmaals – binnen een goede en werkbare structuur gebeuren, waarbij alle vertegenwoordigers zich achter die opdracht scharen.

Kazerne Dossin is zo'n belangrijke herdenkingsplaats voor die verschrikkelijke zaken die er 75, 80 jaar geleden zijn gebeurd en het trauma dat er daardoor nog altijd leeft onder de joodse gemeenschap. Tegelijkertijd moeten we op een wetenschappelijke manier leren uit het verleden, zodat die fouten nooit meer opnieuw gebeuren en dat we op basis van die ervaring kunnen werken rond de-radicalisering, discriminatie een halt kunnen toeroepen en mee kunnen strijden voor de mensenrechten. Want het werk van Kazerne Dossin is zo waardevol dat het niet mag leiden onder de huidige perikelen binnen het bestuur.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister-president, dank u voor uw antwoord. Mijn slotwoord richt ik aan mijn collega's. U hebt hier vandaag een aantal mensen gehoord die heel ingehouden en ingetogen geprobeerd hebben te

vragen naar de stand van zaken om een conflict op te lossen rond een van de meest precare delen van onze geschiedenis en hoe ons dat kan helpen om in de toekomst dergelijke atrociteiten in kaart te krijgen. Dan zien we hier collega's die het niet kunnen laten om exact dat te doen wat met de herdenking in Kazerne Dossin en de dubbele missie te allen tijde bestreden wordt. Ik vind het schabouwelijk dat hier zo'n taal wordt gebruikt, langs links en langs rechts. Er zijn veel momenten ... *(Opmerkingen van Sam Van Rooy)*

De voorzitter: Collega Van Rooy, collega Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Ik heb u ook niet onderbroken, mijnheer Van Rooy. *(Opmerkingen van Sam Van Rooy)*

Wat u zegt, doet mij geen pijn! Het enige wat mij pijn doet is dat u een abominatie bent voor de herdenking van het Holocaustmuseum! Dat u hier denkt te kunnen rechtstaan om als grote voorvechter van de joodse geschiedenis en de mensenrechten te kunnen optreden! Ik zal niet tolereren dat dat museum en die kostbare erfenis op die manier misbruikt wordt! Nu niet, morgen niet, nooit niet! *(Applaus bij Open Vld, de N-VA, CD&V, Groen, sp.a en de PVDA)*

Hannelore Goeman (sp.a): Collega's, ik denk dat de Dossinkazerne inderdaad een waardig en sereen debat verdient. Natuurlijk en altijd zal zo'n kazerne een memoriaal zijn van het onnoemelijke lijden van de joodse gemeenschap en moet ze een rol spelen om de herinnering daaraan levend te houden. Maar, ik heb het al gezegd, ze moet voor ons ook een rol spelen om het debat over het belang van mensenrechten levend te houden, om ervoor te zorgen dat die mechanismen van geweld, polarisering en extremisme worden blootgelegd en dat er wordt gewaarschuwd voor de gevaren. Ik reken dus op u, minister-president, om de rust te laten wederkeren. Dat is voor mij niet alleen een kwestie van respect voor het verleden; ik vraag u dat ook in het belang van een verdraagzaam Vlaanderen in de toekomst. *(Applaus bij Groen, sp.a en PVDA)*

Tom De Meester (PVDA): Minister-president, ik noteer dat u geen afstand neemt van de bewoordingen 'opgeruimd staat netjes' van de heer Freilich. U bent als minister-president eindverantwoordelijke van dat museum. Dat is een uitspraak die niet alleen totaal 'not done' is, maar die hier door collega Van Rooy ter plekke wordt overgenomen en bijna tot persoonlijk motto wordt verheven. Ik vraag u dus opnieuw om daar alstublieft afstand van te nemen. Het zou een goede kans zijn om een beetje sereniteit in het debat te brengen.

Minister-president, ik begrijp niet goed hoe u mijn pleidooi voor de focus op mensenrechten extreem kunt noemen en in dezelfde zak kunt steken als de schabouwelijke uitspraken van collega Van Rooy. Misschien moet u mij dat straks in de koffiekamer eens uitleggen, maar ik begrijp dat totaal niet. Als u sereniteit wil brengen in het debat, minister-president, dan had u hier kunnen beginnen.

Ik sluit af met opnieuw een oproep om niet alleen te bemiddelen met de verschillende partijen in dit conflict, minister-president, maar om in te grijpen en ervoor te zorgen dat het dagelijks bestuur van kant verandert en opnieuw de dubbele opdracht van het museum uitvoert; het zou er eigenlijk toe verplicht moeten zijn. *(Applaus bij de PVDA)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Roosmarijn Beckers aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over nieuwe cijfers die aantonen dat een kwart van de kleuters een andere thuistaal dan het Nederlands heeft

ACTUELE VRAAG van Annabel Tavernier aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het hoge aantal leerlingen in het Vlaamse basisonderwijs dat als thuistaal niet het Nederlands heeft

De voorzitter: Mevrouw Beckers heeft het woord.

Roosmarijn Beckers (Vlaams Belang): Minister, collega's, op tien jaar tijd is het aantal anderstalige kleuters in ons Vlaamse onderwijs sterk toegenomen, het gaat over een op de vier. In een gemiddelde klas van twintig leerlingen spreken vijf leerlingen thuis geen Nederlands. Bovendien zijn die cijfers uiteraard een schromelijke onderschatting van de situatie in de grote steden, waar ze gemakkelijk 50 procent of meer bedragen, zoals in Ninove. De Vlaamse cultuur en taal staan daar onder grote druk.

Die kinderen spreken thuis niet allemaal dezelfde taal, zij spreken thuis Turks, Arabisch, Albanees, en zo kan ik nog wel even doorgaan. Het resultaat daarvan is dat ons Vlaamse onderwijs een modern Babylon is geworden, met Babylonische spraakverwarring tot gevolg. En wie kan dit allemaal oplossen? Onze leerkrachten. Stel u voor dat u in een klas staat waar vijf leerlingen geen jota begrijpen van wat u vertelt. U wilt iets tegen de ouders zeggen, maar zij begrijpen niet wat u vertelt. Dat moet heel erg frustrerend zijn. We hebben al leerkrachten te kort, laten we ze alstublieft niet te erg frustreren.

Maar er is ook goed nieuws. Minister Weyts kondigt testen aan op het einde van de derde kleuterklas en laat in de krant verstaan dat als kleuters niet slagen voor die testen, ze verplicht een taalbadjaar of, misschien klinkt dat iets minder agressief in de oren, een wereldklas moeten volgen.

Minister, als ik morgen mijn rijexamen afleg en ik slaag niet, dan zal men mij geen rijbewijs geven, en dat is maar goed ook. Waarom een test ontwikkelen als u niets doet met de resultaten daarvan? Vandaar mijn heel concrete vraag welke consequenties u zult koppelen aan die test. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Tavernier heeft het woord.

Annabel Tavernier (N-VA): De samenleving evolueert en verandert constant, en dat is ook zo in het onderwijs. Statistiek Vlaanderen publiceert jaarlijks nieuwe gegevens over de kenmerken van de leerlingen in onze Vlaamse scholen, en uit die cijfers blijkt dat steeds meer kleuters en leerlingen uit het lager onderwijs thuis geen Nederlands spreken

Vorig jaar sprak maar liefst 24 procent van de kleuters en 21 procent van de leerlingen lager onderwijs thuis een andere taal. Vijf jaar geleden was dat nog 19,8 procent van de kleuters en 17,3 procent van de leerlingen lager onderwijs.

In Brussel, waar ik zelf woon, is de toestand nog een stuk ernstiger. Vorig schooljaar sprak maar liefst 75,2 procent van de kleuters en 72 procent van de leerlingen lager onderwijs thuis een andere taal. Dat komt er dus op neer dat drie op de vier kinderen in het Nederlandstalige basisonderwijs in Brussel het Nederlands niet als thuistaal heeft.

We weten allemaal hoe belangrijk de kennis is van de onderwijstaal, van het Nederlands, voor een succesvolle schoolloopbaan. Die cijfers bewijzen dan ook

dat maatregelen om de taalachterstand bij leerlingen op een zo jong mogelijke leeftijd bij te spijkeren, broodnodig zijn.

Minister, de Vlaamse Regering zet sterk in op de kennis van het Nederlands, en dat is terecht. Op welke manier zult u er specifiek voor zorgen dat het effect van de thuistaal niet-Nederlands de schoolloopbaan van leerlingen niet in het gedrang brengt?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De cijfers zijn onrustwekkend, maar vooral de evolutie is onrustwekkend. Tien jaar geleden sprak 16 procent van de kleuters thuis geen Nederlands, nu is dat al 24 procent. Dat is een stijging met 8 procent, maar relatief bekeken is het een stijging met de helft. In het lager onderwijs stijgt het aantal van 12 naar 20 procent, dat is een nog grotere stijging. Het gaat ongeloflijk snel.

Daarom is het ook niet toevallig dat de focus in heel ons regeerakkoord, of toch alleszins in het onderwijsluik, op Nederlands, Nederlands, Nederlands ligt. Dat vertaalt zich concreet in het voorstel om een taalscreening te introduceren op het einde van de kleuterklas. Als er dan een taalachterstand wordt vastgesteld, zullen we daar ook iets aan doen. We koppelen daar dus bindende gevolgen aan. Er is inderdaad hier en daar nog een puntje van discussie, maar binnen enkele weken kom ik met die regeling naar u, naar dit parlement. We zullen zien wat de uitkomst daarvan zal zijn, maar ik vind dat wel essentieel.

Ik betreur het enigszins dat die discussie als een links-rechtstegenstelling wordt opgevat, want dit gaat bij uitstek over gelijke kansen. Als je aan het lager onderwijs begint met een taalachterstand, dan zal die achterstand alleen maar groter worden. Je kunt nooit gelijk eindigen aan de meet, als je aan de start niet over een gelijke, minstens evenwaardige kennis van het Nederlands beschikt, want het Nederlands is de sleutel tot alle andere kennis.

Een tweede concrete maatregel is dat we nu al in heel veel extra middelen en omkadering voorzien in het kader van socio-economische kenmerken, maar ook op het vlak van taal. Als er wordt vastgesteld dat er heel veel kinderen in een school zitten die een andere thuistaal dan het Nederlands hebben, dan gaan er extra middelen naar die scholen en zorgen we voor extra omkadering. We willen ook wel dat die middelen terechtkomen in de klas waar ze gebruikt kunnen worden waarvoor ze bestemd zijn.

Een derde maatregel die we heel concreet vooropstellen, is het aanscherpen van de eindtermen. In het basisonderwijs leggen we de lat hoger inzake de kennis van het Nederlands. De eindtermen zeggen eigenlijk wat je moet kennen en kunnen op groepsniveau. Daar willen we basisgeletterdheid aan vastkoppelen. Dat gaat over de vereisten en wat je moet kennen en kunnen op individueel niveau. Ook op het vlak van het Nederlands zeggen we echt wat je als leerling moet kennen en kunnen.

Tot slot zijn er enkele kleinere maatregelen. In de lerarenopleiding willen we het Nederlands versterken. We hebben nu extra middelen voorzien voor het kleuteronderwijs, met 71 miljoen euro extra. Voor het hele basisonderwijs komt er ook nog eens 100 miljoen euro bij. Ook daar willen we vanzelfsprekend enige klemtonen in het voordeel van het Nederlands leggen. U zult het de volgende jaren nog meermaals horen dat deze Vlaamse Regering de focus legt op Nederlands, Nederlands, Nederlands. *(Applaus bij de N-VA)*

Roosmarijn Beckers (Vlaams Belang): Dank u voor uw antwoord.

Minister, ik hoor u graag praten, maar ik heb soms het gevoel dat u praat zonder veel te zeggen. Het probleem is dat ons onderwijs nú nood heeft aan maatregelen. U zegt dan dat die testen een puntje van discussie zijn, of dat u binnen dit en enkele weken met concrete maatregelen komt, maar het is hoog tijd, minister. Het is hoog tijd dat wij weten wat u zult doen, het is hoog tijd dat onze leerlingen weten wat u zult doen, het is heel hoog tijd dat onze leerkrachten weten wat u zult doen.

Ik vind uw ideeën heel goed, maar ik vind ze niet genoeg. Zoals ik ook al in de commissie heb aangehaald, ben ik het ermee eens dat kleuters gescreend moeten worden. In bepaalde steden, zeker in mijn thuisstad Sint-Truiden, waar we een groot asielcentrum hebben, speelt echter nog een andere problematiek: kinderen die in het lager onderwijs instromen en geen woord Nederlands spreken. Dat is slecht voor de leerkrachten, die daar heel veel in moeten investeren en heel gefrustreerd raken, omdat ze de kinderen niet kunnen vooruithelpen. Dat is ook slecht voor die kinderen. Zij komen in een klas terecht waar ze niets begrijpen en dan moeten ze bijvoorbeeld een hele dag puzzelen, omdat de leerkrachten niet weten hoe ze hiervoor een oplossing moeten vinden. Het is ook slecht voor onze kinderen. Ik zal niet opnieuw beginnen over de dalende PISA-resultaten (Programme for International Student Assessment), minister, want die kent u intussen, maar deze situatie is slecht voor iedereen.

Ik nodig u dan ook uit, minister, voorzitter en heel het parlement, om in Sint-Truiden te komen kijken hoe de situatie in onze klassen is. Het water staat onze leerkrachten al aan de lippen. Ze kunnen niet meer. Zult u daarom, minister, die testen en de bijbehorende taalbad en wereldklassen of hoe het ook heet naar het lager onderwijs uitbreiden? *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Annabel Tavernier (N-VA): Bedankt voor uw antwoorden. Gelet op het belang van de kennis van het Nederlands tonen de cijfers toch wel aan dat het vijf over twaalf is. We mogen de situatie niet blauwblauw laten, maar ik ben blij te horen dat u de nodige daadkracht aan de dag wilt leggen.

De Vlaamse Regering heeft zich geëngageerd voor die gestandaardiseerde taal-screenings. Als nu uit die taalscreenings blijkt dat kleuters over onvoldoende bagage beschikken om goed te starten in het lager onderwijs, laten we dan alsjeblieft ook iets met die cijfers, met die resultaten doen, in het belang van de leerling, maar ook in het belang van de leerkracht.

Minister, ik had nog een bijkomende vraag voor u, met betrekking tot het Nederlandstalig basisonderwijs in Brussel. Zult u daar bijkomende maatregelen nemen, aangezien de situatie daar toch het meest verontrustend is?

De voorzitter: De heer De Witte heeft het woord.

Kim De Witte (PVDA): Voorzitter, minister, taal is superbelangrijk. Daar is geen discussie over in dit halfroond. De vraag is echter natuurlijk hoe we dit probleem oplossen. Zoals u weet, zijn wij niet voor bindende testen, want als men daarin overgaat naar een taalbad, dan komen die kinderen terecht in een taalwoestijn. We weten allemaal dat kinderen leren van elkaar. In een taalwoestijn gaat taal niet groeien.

Waar zit de knoop? Die zit niet alleen bij de meertaligheid van kinderen, maar bij de taalarmoede van kinderen uit kansarme gezinnen. Die taalarmoede moet je oplossen door ervoor te zorgen dat die kinderen de abstracte schooltaal aangeleerd krijgen om kennis in en uit te pakken. Dat doen we door in te zetten op kleinere klassen, een goed taalbeleid in elke school en – ik heb het al vaak gezegd – meer en betaalbare kinderopvang, want het taalonderricht begint natuurlijk ver voor de leeftijd van drie jaar.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Voorzitter, collega's, minister, sta me toe dat ik de vergelijking tussen het halen van een rijbewijs en de toelating tot het eerste leerjaar wat kort door de bocht vindt. Onze fractie wil goed onderwijs voor al onze kinderen. Minister, u weet ondertussen dat wij van CD&V er voorstander van zijn om die taalscreening bij het begin van de derde kleuterklas te plaatsen. Wij willen de verlaging van de leerplicht zo optimaal mogelijk benutten. Op die manier hebben we een jaar gewonnen en kunnen we een jaar vroeger starten met taalintegratietrajecten. Als de gewenste resultaten niet worden behaald, dan willen wij geen extra drempels invoeren, maar net die taalintegratietrajecten voorzetten, met het bereiken van een succesvolle leerloopbaan als doel.

Ik wil ook nog een bijkomende vraag stellen. We weten dat samenwerking binnen het onderwijs een mogelijke kans kan zijn om het Nederlands nog beter aan te leren. Ik denk aan samenwerking tussen centra voor basiseducatie en het lager onderwijs, waar men ouders en kinderen samen trajecten laat afleggen, en ook tussen beleidsdomeinen, zoals de samenwerking met bibliotheken. Ik hoop dat u ook die kaart nog verder trekt. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, wij delen ook de bezorgdheid dat het in het belang is van alle kinderen om zo snel mogelijk Nederlands te leren. De vraag is alleen: hoe doe je dat? Gaan we dat doen met de oude recepten die de N-VA nu al vijftien jaar probeert door te duwen? Dat is een bestraffende aanpak voor kleuters, waarbij men via taalbaden groepen gaat scheiden en segregatie nog verder in de hand gaat werken, waarbij men kleutertjes van vijf jaar gaat toetsen en een jaar gaat laten overdoen nog voor ze goed en wel aan hun schoolse carrière zijn begonnen. Of gaan we datgene doen waarover nu toch stilaan een wetenschappelijke consensus bestaat en wat ook op de werkvloer, in de onderwijspraktijk gangbaar is, namelijk de realiteit aanvaarden en beseffen dat talen elkaar niet uitsluiten, dat men dus meerdere talen kan benutten om de taalvaardigheid en de taalgevoeligheid van kinderen te versterken en op die manier sneller tot het Nederlands te komen?

De keuze is aan u, maar ik zou kiezen voor die evidence based, wetenschappelijke aanpak in plaats van voor uw dogmatische visie. *(Applaus bij Groen, sp.a en de PVDA)*

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Minister, allereerst mijn excuses omdat ik in herhaling ga vallen, aangezien we deze discussie volgens mij eigenlijk al hebben gehad in de commissie. Het is inderdaad cruciaal dat leerlingen de Nederlandse taal beheersen. Ik denk dat daar bij alle partijen eigenlijk een consensus over bestaat. De vraag is alleen op welke manier we dat het best kunnen verwezenlijken. De redenering van het houden van een taalscreening aan het begin, om in die derde kleuterklas inderdaad maximaal te remediëren, klopt inderdaad. Ik ben er tegen dat we naar een systeem gaan waarin kleuters om die reden de derde kleuterklas moeten overdoen. Ik heb u dat trouwens ook in de commissie gezegd.

De evolutie die een kind doormaakt op die leeftijd, is zo groot, en dat zou blijvende gevolgen kunnen hebben. Ik ben een voorstander van taalbaden, maar niet in aparte scholen. Taalbaden om te remediëren, maar niet in aparte scholen. Men moet ervoor zorgen dat er inderdaad blijvend contact is met leeftijdsgenoten die de Nederlandse taal spreken. Ik blijf daar voorstander van. Ik denk echt dat we daar werk van moeten maken. Degenen die we kunnen bereiken, bereiken we

nu al. Degenen die we willen bereiken, bereiken we nog te weinig. Dan gaat het over de eerste en de tweede kleuterklas. Laat ons alstublieft werk maken van het verlagen van die leerplicht naar 2,5 jaar om ervoor te zorgen dat kleuters van in het begin mee zijn, en probeer ook maximaal die ouders te betrekken, want zij moeten die taal ook machtig zijn.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Dat het ongelooflijk belangrijk is voor kleuters en voor kinderen in de lagere school om Nederlands te leren, daar zij we het allemaal over eens. Maar, minister, ik vind uw voorstellen toch een beetje bizar. Ten eerste zie ik niet goed hoe het aanscherpen van de eindtermen van het lager onderwijs kan helpen om de taalkennis van onze kleuters vooruit te helpen. Volgens ons kunnen we eigenlijk niet vroeg genoeg beginnen met taalverwerving. Dat betekent ook in de kinderopvang. In die zin is het natuurlijk bijzonder ironisch dat deze Vlaamse Regering daar absoluut niet voldoende in investeert, om nog maar te zwijgen van een doordacht taalstimuleringsbeleid in het kleuteronderwijs.

Dan is er natuurlijk uw communicatie over de toelatingsexamens Nederlands voor het basisonderwijs. Het is heel snel duidelijk geworden dat daar nog geen consensus over is in de meerderheid, om het diplomatisch uit te drukken. Maar ik maak van de gelegenheid natuurlijk gebruik om daar een aantal vragen over te stellen. Wat is voor u dan precies de bedoeling? Wat gebeurt er als kleuters niet slagen in zo'n toelatingsexamen Nederlands voor het basisonderwijs? Gaan we kleutertjes van 5 jaar dan laten zitten en hun eigenlijk de kans ontnemen om te leren lezen en schrijven, wat voor mij nochtans een fundament is van het leren van het Nederlands? Gaat het hun verboden worden om naar het basisonderwijs te gaan? (*Applaus bij sp.a*)

Minister Ben Weyts: Wat de problematiek rond de kleuters betreft, gaan de cijfers die net bekendgemaakt zijn, zowel over kennis en gebruik van het Nederlands bij kleuters als in het lager onderwijs, dus beide groepen.

Maar er werden ook enkele aanvullingen gegeven, namelijk initiatieven die we ook plannen in samenwerking met bibliotheken, maar ook de organisatie van extra zomerscholen. We hebben nog zoveel meer maatregelen in petto in functie van dat Nederlands dat mijn antwoord te beperkt was. Er zijn nog wel meer kleine initiatieven.

Die taalscreening wordt ter linkerzijde nogal fel bestreden, en vooral het feit dat je daar bindende gevolgen aan zou koppelen. Waarom organiseer je het dan, als je er eigenlijk niets mee doet? Dat blijft wel absoluut de essentie. Als je zo'n screening organiseert, daarin investeert, doe dan ook iets met de resultaten ervan. Zorg ervoor dat uiteindelijk zo weinig mogelijk kinderen starten in het lager onderwijs met een taalachterstand. Dat is de bedoeling. Zachte heelmeesters hebben de zaken de afgelopen jaren geen deugd gedaan, zulke oplossingen hebben we echt niet nodig. (*Opmerkingen. Rumor*)

U reduceert alles opnieuw in het kader van een gelijkekansendiscussie. Mijnheer De Witte, u reduceert alles tot sociaal-economische kenmerken. U zegt dat de sociaal-economische achtergrond dominant is en dat taalachterstand gewoon te maken heeft met sociaal-economische achterstand. Ook dat is niet waar. Zelfs wanneer je de sociaal-economische kenmerken isoleert en de resultaten daarvan loskoppelt, stel je nog vast dat het gebruik van een andere taal thuis ook negatieve invloed heeft. Heb dus meer aandacht voor dat Nederlands, ook buiten de schooluren, ook als ouders: dat is echt uw kind vooral toekomst geven.

Tot slot, mevrouw Beckers, ik moet helemaal niet naar Sint-Truiden gaan – ook al ken ik daar mijn weg vrij goed –, maar als ik in mijn eigen Vlaamse Rand kijk,

worden wij dagelijks geconfronteerd met de evoluties in de achteruitgang van de kennis van het Nederlands, en met steeds meer pluriformiteit en diversiteit in ons onderwijs. Net daarom willen we zo snel en met zo veel maatregelen er iets aan doen. Het is absoluut uw taak als oppositie om ons aan te vuren. U bent welgekomen. wij zullen ervoor zorgen dat deze regering meer dan ooit zal inzetten op Nederlands en Nederlands en Nederlands.

Roosmarijn Beckers (Vlaams Belang): Minister, hoe kan ik daar nu tegen zijn: Nederlands, Nederlands, Nederlands? Als ik uw voorstellen in de krant lees, ben ik altijd lichtjes euforisch en enthousiast, en denk ik dat er nu echt iets gaat veranderen.

Maar dan komt het, dan hoor ik u. U bent de minister van de grootste partij van Vlaanderen, en dan hoor ik uw kleinere coalitiepartners morren. Dat vind ik jammer. Ik vind dat u echt goede ideeën hebt en iets kunt veranderen voor Vlaanderen. Daarom is het mijn hoop en mijn overtuiging dat we in 2024 samen groot genoeg gaan zijn om een meerderheid te vormen en dat we samen echt het Vlaamse onderwijs kunnen veranderen. Maar, minister, ons onderwijs is te belangrijk om te wachten tot 2024. Daarom roep ik u op: hou voet bij stuk, doe wat u moet doen, en op onze steun kunt u rekenen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Annabel Tavernier (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoorden.

Mijn slotwoord richt ik graag tot mijn collega's. Het is duidelijk dat de huidige aanpak niet werkt. De realiteit is wat ze is. Het is aan ons om daar een adequaat antwoord op te formuleren. Het is aan ons om ervoor te zorgen dat elke leerling met gelijke kansen aan zijn of haar schoolloopbaan start en de kans krijgt om te excelleren. Dat is enkel mogelijk als bij de start van de lagere school de leerling beschikt over voldoende kennis van het Nederlands. Taalachterstand mag niet leiden tot kennisachterstand. Dit moeten we absoluut vermijden. Vroegtijdig en doelmatig inzetten op het Nederlands is de boodschap. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jean-Jacques De Gucht aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de annulatie van schooluitstappen door het coronavirus

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Voorzitter, minister, het zijn geen eenvoudige tijden. We worden op alle niveaus geconfronteerd met een uitdaging waarop we geen pasklare antwoorden hebben en waar we vanuit de overheid moeten proberen om zoveel mogelijk duidelijke lijnen uit te stippelen, om de eenvoudige reden dat het op dit moment het beste is om de onzekerheid die er vandaag is, zeker en vast weg te nemen.

We hebben een reisverbod naar bijvoorbeeld Italië. Dat gaat tot juist voor de paasvakantie en heel veel scholen gaan bijvoorbeeld op Rome-uitstap tijdens de paasvakantie. De financiële problemen zullen zich opstapelen naarmate meer schooluitstappen moeten worden afgelast zonder dat daar een verzekering tegenover zal staan, om de eenvoudige reden dat er geen richtlijnen komen vanuit de overheid op dit moment.

De vraag is natuurlijk, heel kort: op welke manier gaan we daar een oplossing aan bieden? We zitten met die overmacht, we hebben richtlijnen gegeven aan de scholen, maar het is eigenlijk niet echt heel duidelijk op welke manier ze daar moeten mee omgaan. Ze mogen geen uitstappen doen, maar aan de andere kant

zijn er geen richtlijnen die ervoor zorgen dat scholen aanspraak kunnen maken op verzekeringen.

Ouders hebben soms een heel jaar elke maand betaald aan de school om ervoor te zorgen dat hun kind die buitenlandse reis kan maken waar zo naar uitgekeken wordt, die culturele uitstap. Het is soms zelfs de eerste buitenlandse culturele uitstap die die leerlingen kunnen maken. Als die wordt afgelast, zal daar geen compensatie voor zijn.

Op welke manier gaan we hier samen een oplossing voor formuleren?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: In algemene termen, ik heb de afgelopen dagen meermaals de vraag gekregen: waarom verbiedt u niet dit of dat? Waarom niet deze of gene maatregel? Waarom sluit u niet deze of gene school? Alsof ik dat zou kunnen! Een minister van Onderwijs kan geen scholen sluiten. Het antwoord op die vraag is eigenlijk altijd: omdat dit een zaak is van experts, geen experts inzake onderwijs maar inzake volksgezondheid.

Het is vooral mijn taak geweest, en die van het onderwijsveld, om te luisteren naar die wetenschappers, die experts en virologen en om hun aanbevelingen, maatregelen en adviezen door te geven aan het onderwijsveld. Dat hebben we op dagelijkse basis gedaan. We hebben heel veel gecommuniceerd. We hebben een website en een callcenter opgezet. We hebben dagelijks via Schooldirect gecommuniceerd naar de scholen.

Een van de maatregelen vanuit de Federale Regering was net ten aanzien van de schoolreizen. Men stelde daarbij zeven criteria voorop naargelang de schoolreis naar het binnenland of naar het buitenland gaat en de toetsing. Dat heeft natuurlijk wel concrete gevolgen. We kunnen zeggen dat we dat maar moeten aanvaarden en die federale maatregelen moeten opsommen, maar uiteindelijk zijn de scholen dan wel de dupe. En op dat vlak wil ik ook wel zien wat het maximaal mogelijke is waarin ik kan tussenkomen.

Het biedt soms een voordeel om al eens een ministerpost bekleed te mogen hebben: ik ben minister van Toerisme geweest. Ik heb ook contact opgenomen met de Vereniging van Vlaamse Reisbureaus (VVR), die mij niet onbekend is, en met de Federatie van Belgische Autobus- en Autocarondernemers (FBAA). Wij schuiven aan tafel, want in heel die discussie worden wel enkele zaken met elkaar vermengd. Je hebt enerzijds de problematiek van de annulatieverzekering. Dat zijn derde verzekeraars, dus dat heeft niet onmiddellijk te maken met de reisbureaus zelf. Dat zijn echt verzekeraars en bij een verzekeraar zul je enkel op een vergoeding kunnen rekenen, wanneer dat strookt met het contract dat je met die verzekeraar bent aangegaan.

Daarnaast is er ook de regelgeving die geldt ten aanzien van de reisbureaus zelf. In geval van overmacht moeten zij ervoor zorgen dat ze ofwel een gelijkwaardig equivalent kunnen aanbieden in dezelfde periode – en daar hebben ze niet zoveel vrijheid of interpretatieruimte in – ofwel moeten voorzien in een vergoeding. Dat is zeker het geval voor een reis naar Italië. Dat is zowat de regelgeving in een notendop, die ik ook ken als voormalig minister van Toerisme. Ik heb onmiddellijk mijn netwerk ter zake ingeschakeld. Normaal gezien schuiven wij deze namiddag of een van de volgende dagen aan tafel met de VVR en de FBAA, om te zien in welke mate we zo maximaal mogelijk een oplossing kunnen bieden voor de scholen. Zo zijn zij niet finaal de dupe van deze hele materie.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Ik kijk inderdaad uit naar de resultaten van dat overleg. U haalde ook het federale niveau aan. Ik denk dat men vandaag

op elk niveau zijn uiterste best moet doen, of dat nu het federaal, het Vlaams of het lokaal niveau is. Waar het vandaag volgens mij wel aan ontbreekt, is communicatie. Er wordt bijvoorbeeld wel gecommuniceerd vanuit uw departement naar de scholen, maar niet noodzakelijk naar de burgemeesters en de lokale verantwoordelijken. Dat heeft natuurlijk ook negatieve gevolgen. Ik denk dat die lokale besturen vanuit de verschillende andere overheden op een goede manier op de hoogte moeten worden gebracht.

We hebben natuurlijk de buitenlandse reizen, maar op onderwijs.vlaanderen.be halen we ook aan: "Laat activiteiten zoals opendeurdagen, schoolfeesten, uitstappen naar woonzorgcentra, ... niet doorgaan. Stel meerdaagse (buitenlandse) excursies uit." Daaronder staan dan zeven criteria. Wat daar dan natuurlijk het gevolg van is, is dat schooluitstappen naar culturele centra juist hetzelfde meemaken. Die worden allemaal in een ongelooflijk tempo afgezegd, met dezelfde reden als de buitenlandse reizen.

Nu is de vraag: op welke manier gaan we daarmee om? Want daar kan men pas een vergoeding of verzekering krijgen of maatregelen treffen, op het moment dat er sprake is van overmacht, wat in dezen niet het geval is. Dit zijn individuele scholen die een bezoek afzeggen, zonder dat daar een duidelijke lijn in zit. Ik denk dat we vanuit Onderwijs dringend moeten samenzitten met de minister van Cultuur en de culturele organisaties, om daar ook een oplossing voor te formuleren.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp-a): Ik sluit mij volledig aan bij de bezorgdheid van collega De Gucht. We moeten uiteraard samenwerken. Niemand heeft hierom gevraagd, maar we staan voor onvoorziene omstandigheden, ook de volgende maanden nog, op alle niveaus. Vanmorgen is er ook nog overleg geweest met de gouverneur in West-Vlaanderen, waar we ook heel wat informatie hebben gekregen.

Maar het is vooral de communicatie richting de scholen die belangrijk is, een voortdurend bijgestuurde communicatie: wat kunnen de scholen wel en niet? Wat is het kader waarbinnen zij moeten werken? Uiteindelijk worden scholen geconfronteerd met heel veel ongeruste ouders. Er komen ook opmerkingen van ouders indien er uitstappen zouden worden afgelast, eventueel naar het buitenland. En men wordt ook geconfronteerd met kwade ouders. In dat geval zijn de directeurs meestal kop van Jut, hoewel ze er niets aan kunnen doen. Ik roep u dan ook op, minister, om duidelijk te communiceren en die communicatie ook voortdurend bij te sturen.

Ik ben wel blij dat u ook naar de andere kant van de medaille kijkt. Dat zijn de mensen van de toeristische sector, zowel gewoon als sociaal toerisme. Ook zij zijn mee het slachtoffer, als er groepen niet opdagen op een geïntegreerde werkperiode (GWP), want er moeten dan bepaalde zaken weggelaten worden, denk maar aan het aanwezige personeel of aan maaltijden die werden voorzien. Ook die sector is dus slachtoffer van het gebeuren. Ik ben blij dat u het totaalpakket bekijkt, minister. Ik vraag u om dat ook de volgende dagen en weken te doen, en op korte termijn te communiceren richting de scholen, zodat die mensen weten waar ze staan.

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Minister, het is inderdaad een geruststelling dat het departement heel kort op de bal speelt en probeert om via de website zo goed mogelijk informatie te verstrekken. De directeurs volgen dat op. Dat geeft hun ook wat ruggensteun in hun communicatie aan de ouders.

Natuurlijk zitten zij met het acute probleem, dat collega De Gucht terecht aanhaalt, namelijk de engagementen die ze zijn aangegaan, niet enkel met

reisbureaus en busmaatschappijen, maar ook met musea, hotels en gidsen. Daar zijn allemaal engagements en voorafbetalingen voor gebeurd.

Enerzijds kan het misschien nuttig zijn om voor de directeurs een soort vraag-en-antwoordsysteem op te stellen met de meest gestelde vragen, waar zij dan gemakkelijk toegang toe hebben. En anderzijds is de vraag of, als de Vlaamse overheid eventueel een budget opzij zou zetten voor de economische gevolgen die het coronavirus kan hebben, het onderwijs op termijn aanspraak zou kunnen maken op een deeltje daarvan.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, ik ben het eens met onder anderen de vorige spreker. Het is uw bevoegdheid. Vanuit Onderwijs is het uw verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat scholen hier geen financiële kater aan overhouden. De werkingsmiddelen zijn nu al bijzonder krap. Ik wil u vragen om te bekijken hoe kan worden vermeden dat dit al te ernstige gevolgen heeft voor de financiële situatie van onze scholen.

Ik wil u ook oproepen om ervoor te zorgen dat het toch geen kakofonie wordt. We zien op dit moment dat verschillende scholen op eenzelfde grondgebied naar gelang het net verschillende richtlijnen hanteren. Die aanpak zou toch echt eenduidig moeten zijn. Er moeten dus van u uit duidelijke richtlijnen komen over wat wel kan en wat niet.

Ten derde moet u scholen en ouders ook op tijd inlichten, want anders gaan ook onze ouders met een organisatorisch probleem zitten, als bepaalde scholen voor een bepaalde tijd zouden dichtgaan. Ik wil u vragen om preventief nog duidelijker te communiceren en die financiële kater te voorkomen.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Voorzitter, collega's, minister, wij delen natuurlijk de bezorgdheden die we al gehoord hebben. Corona gaat onderwijs te boven. We delen allemaal de bezorgdheid over de communicatie. Vanmorgen was er in West-Vlaanderen al een overleg voor alle burgemeesters. Op dit eigenste moment is er ook in de andere provincies communicatie naar de lokale besturen.

Ik vraag ook eenduidigheid ten aanzien van de scholen, want ik hoor ook wel dat verschillende scholen verschillende acties ondernemen. En wat betreft de economische gevolgen moet er ook aandacht zijn voor die leerkrachten en scholen die los van reisbureaus of -organisaties de reizen zelf organiseren. Die vallen natuurlijk niet onder die decretale regeling, die misschien wel een mogelijke oplossing kan zijn voor andere scholen.

Laat ons hopen dat dit alles vlug voorbij is, maar ik denk dat dit ook wel een ideale situatie is om even te evalueren hoe alles is verlopen, om daaruit te leren hoe het een volgende keer – laat ons hopen dat dat nooit gebeurt – nog beter kan worden aangepakt. *(Opmerkingen van Els Ampe)*

De voorzitter: Collega Ampe, er staat iemand van uw fractie aan het spreekgestoelte, dus u kunt niet aansluiten. *(Opmerkingen van Els Ampe)*

Neen, enkel fracties die geen vraag stellen vooraan, mogen aansluiten.

Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De communicatie was eenduidig en eenvormig. Ik ben niet voor de camera's gesprongen om te gaan zeggen dat deze of gene maatregel moest worden genomen of om te zeggen wat er moest worden gesloten. De

communicatie is altijd heel eenduidig en eenvormig geweest, één rechte lijn, waarbij we op basis van de aanbevelingen en de maatregelen van het agentschap Zorg en Gezondheid en van het federale crisiscentrum eenduidig gecommuniceerd hebben naar de scholen, via Schooldirect, op dagelijkse basis, en ook via een website die ondertussen al 120.000 keer bezocht is. We hebben ook zelfs modelaffiches aangeboden, en modelbrieven die men gewoon kon copy-pasten en naar de ouders sturen. Ik denk dat we daar echt een inspanning gedaan hebben, met dagelijkse actualisering, ook via Schooldirect.

Als het over de pragmatische oplossing gaat, dus om zo maximaal mogelijk te verhinderen dat scholen de dupe zijn, kijk ik vooral naar pragmatische oplossingen. Voor culturele uitstappen en dergelijke geloof ik wel dat men kan rekenen op een zogenaamde 'rain check', namelijk een uitstel. Dat lijkt mij evident te zijn. Voor het veel duurdere en ingrijpendere, namelijk die buitenlandse reizen of excursies, wil ik vooral kijken welke pragmatische oplossingen we kunnen bereiken, samen met de Vereniging Vlaamse Reisbureaus en de autocarfederatie. Daar is alleszins een openheid om aan tafel te schuiven. Laat ons in alle rust en kalmte bekijken wat we kunnen doen om onze scholen hierin maximaal te ondersteunen.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Minister, ik ga even kort in op wat u laatst zei, niet op de reisbureaus, want ik vind het heel positief dat u met hen aan tafel gaat zitten en we kijken ernaar uit om die resultaten in de commissie te bespreken.

Wat de culturele sector betreft, gaat het over overmacht. De vraag is dan: wat is overmacht en op welk moment kun je dat invoeren vanuit de culturele sector? Ik denk dat we daar een dialoog mee moeten opstarten, want anders wordt dat een slagveld in de sector. Dat geldt eveneens voor verschillende andere sectoren.

Dit gaat eigenlijk niet over niveaus, of het nu het Vlaamse, het federale of het lokale niveau is. Het gaat erover op welke manier we enerzijds de rust kunnen bewaren, en anderzijds op een zo goed mogelijke en efficiënte manier kunnen besturen en ervoor zorgen dat de communicatie naar en tussen de verschillende niveaus goed verloopt.

Minister, ik ben ervan overtuigd dat u er samen met de collega-ministers van de Vlaamse Regering alles zult aan doen om dat zo goed mogelijk te laten verlopen. Wij zullen u hierin dan ook bijstaan en steunen waar nodig. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Freya Perdaens aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over het herstel van de grondwaterstanden in Vlaanderen

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Minister, ik wilde starten met: het regent. Maar zoals dat wel vaker gaat wanneer je iets zorgvuldig plant, gebeurt dat dan uiteraard niet. In de afgelopen dagen regende het, en de komende dagen zal het regenen, wat leidt tot een stijging van de grondwaterpeilen in Vlaanderen.

De cijfers van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) geven aan dat, hoewel we nu een stijging kennen van het grondwaterpeil, we na de komende natte periode nog steeds met een erg laag waterpeil zullen zitten in het zuiden van Limburg en in Vlaams-Brabant, terwijl we in het noorden van Antwerpen heel erg hoge grondwaterstanden riskeren, tot zelfs niet-kritieke overstromingen.

Dat zijn gegevens waar men in de landbouw en de tuinbouw in de zomer alleen maar van kon dromen. Niet alleen de afgelopen zomer, maar ook de drie zomers daarvoor waren heel erg droge maanden. Nu zitten we dus met hoge en stijgende grondwaterpeilen. De aanleiding van mijn actuele vraag is dan wel de stijgende grondwaterpeilen nu, maar zeker ook de toekomst. De komende zomer zal weer worden getekend door een lange droogte.

Minister, op welke manier zullen we de reserves die we nu aan het opbouwen zijn, kunnen inzetten om de waterschaarste in de komende zomermaanden in te perken en hopelijk te beperken tot een absoluut minimum?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Collega, u verwijst naar de cijfers van de Vlaamse Milieu-maatschappij. Het heeft veel geregend, dat hebben we allemaal mee vastgesteld. Door de overvloedige regen is er een inhaalbeweging geweest. Dat is goed voor de grondwaterstanden. Begin maart van dit jaar staan we er veel beter voor dan vorig jaar rond deze tijd. Toch moet ik ook wel zeggen dat we nog geen hoera mogen roepen. Misschien is dat heel vreemd. Vroeger was ik altijd slechtgezind als het regende, tegenwoordig ben ik heel blij als het regent. Het is heel vreemd, maar toch is het zo.

Waarom ben ik blij? Omdat we nog niet aan onze reservecapaciteit zitten. Als we een reservecapaciteit willen opbouwen tegen de droogte die we waarschijnlijk ook deze zomer zullen meemaken, moet het in de komende weken en maanden nog heel veel regenen. Dat is dus nog af te wachten. Er is nog een achterstand.

U had het over Vlaams-Brabant en Zuid-Limburg. Het regeerakkoord is heel ambitieus. We hebben heel wat doelstellingen en maatregelen om rond de droogte, waarmee we de afgelopen drie jaar werden geconfronteerd, een robuust beleid te voeren.

Wij maken momenteel een structureel waterschaarste- en droogterisicoplan op, met structurele maatregelen om een antwoord te bieden op die verschillen. De natuur kent haar grillen. Dat heeft natuurlijk ook te maken met de klimaatverandering. Dat plan is in opbouw. Ik hoop dat we dat voor het zomerreces kunnen afronden. Momenteel zijn we bezig met een aantal quick wins op korte termijn. We hebben 4 miljoen euro uitgetrokken voor een aantal innovatieve projecten, die we ook al hebben bestendigd.

Freya Perdaens (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. De ene zijn tekort is de andere zijn overvloed. Dat merken we hier in Vlaanderen, wat water betreft. Voor een evenwichtig en gebalanceerd waterbeleid is het belangrijk om de verschillende partners rond de tafel te brengen. Ik denk aan Aquafin, rioolnet-beheerders, maar minstens even hard – en daarvoor kijk ik heel expliciet de zaal in – aan de steden en gemeenten. Want uit recente cijfers die ik bij uw diensten opvroeg, blijkt dat maar 17 steden en gemeenten beschikken over een hemelwaterplan en dat – en dat vond ik schokkend – maar liefst 53 steden en gemeenten het niet eens nodig vinden om er een op te stellen.

Minister, mijn volgende vraag voor u is dus: zult u deze partners, steden en gemeenten, maar net zo goed rioolbeheerders enzovoort, samenbrengen om te komen tot een Vlaanderenbreed waterbeleidsplan?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, het is natuurlijk nooit plezant om te zeggen dat we tevreden of blij zijn dat het regent. Maar in dezen kunnen we dat wel zeggen. En zeker voor onze landbouwsector, want die heeft het zwaarst

afgezien van de droogtes van de afgelopen jaren en ziet nog steeds af. Ik hoop samen met u dat dat deze keer niet het geval zal zijn.

Er is iets dat ik graag wil toevoegen aan het debat. Er is nu wel regen en er zal misschien genoeg capaciteit zijn – al is dat momenteel nog niet zo, maar we weten niet wat er de komende weken zal gebeuren. Maar we moeten ook wel wat vooruitdenken, naar de komende jaren. Er worden op verschillende vlakken initiatieven genomen en onderzoeken gevoerd naar hoe we die capaciteit op een andere manier kunnen garanderen. Ik denk bijvoorbeeld aan de ontzilting van het zeewater. In een aantal landen is daar al heel wat onderzoek naar gedaan. In het Vlaams Parlement werd dat al door verschillende van uw voorgangers aangekondigd. Minister, worden ook dergelijke onderzoeken verder gevoerd? Welke andere maatregelen dan – bij manier van spreken – hopen dat het regent, kunt u nog nemen om die capaciteit te garanderen in de komende jaren?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw reactie op de vraag van mevrouw Perdaens.

Minister, we weten allemaal dat de wateroverlastproblematiek in de toekomst nog zal toenemen – net als de droogtes, helaas. Het goede nieuws – de heer Sintobin verwees er al naar – is dat het grondwaterpeil nu gestegen is door de hevige regenval en de sneeuwval van de voorbije maand. Maar we weten allen dat er echt ambitieuze acties nodig zullen zijn om die droogtes en die wateroverlast toekomstgericht concreet en goed aan te pakken. We denken aan meer infiltraties, meer bufferbekkens, meer spaarbekkens. Er is een heel grondige aanpak nodig om die strijd aan te gaan.

We weten allen dat lokale besturen daarin een heel grote rol spelen. Minister, welke bijkomende acties zult u nemen om onze steden en gemeenten meer klaar te stomen voor die aanpak?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, het is nog maar sinds een aantal jaren dat er in dit parlement echt veel aandacht is voor water. Ik ben daar blij om en ik hoop dat we de komende jaren daarvoor veel aandacht zullen blijven hebben, want het is bijzonder belangrijk.

Ik ben blij te horen dat de grondwaterstanden er wat beter voor staan dan een paar maanden geleden. Maar dat zou niet van toevalligheden alleen mogen afhangen, bijvoorbeeld van een natte winter. Want stel u voor dat de winter droog zou zijn geweest: dan zouden we een gigantisch probleem hebben gehad.

Droogte, overstromingen, waterkwaliteit: de EU-doelstellingen vragen een structureel beleid, met geïntegreerde maatregelen. Minister, ik hoop dat u die ook wilt nemen. De waterbeleidsnota kan daarbij helpen. U hebt die al een paar keer aangekondigd. Minister, wanneer zal die er effectief komen?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): We mogen blij zijn dat er de voorbije periode heel wat langdurige regenval is geweest, wat het grondwater heeft aangevuld. We weten echter wel dat er nog regionale verschillen zijn.

De VMM heeft aangegeven dat de investeringen die in het verleden zijn gebeurd, goede investeringen zijn. We hebben ermee vermeden dat er vandaag kritieke overstromingen zijn geweest. Laat ons hopen, met onze vingers gekruist, dat we daarvan ook de komende weken en maanden gespaard zullen blijven.

Het klopt dat we rekening moeten houden met de droogte. Om daar een evenwicht in te vinden, liggen er nog een aantal uitdagingen voor ons. Minister, ik hoor u duidelijk zeggen dat u verder inzet op de lopende proefprojecten. Ik reken natuurlijk op positieve resultaten. De lokale besturen en hun rol werden aangehaald. Ik wil toch ook wijzen op de mogelijkheden die elke burger op zich kan ondernemen om in meer buffercapaciteit te voorzien. Wanneer het in de zomer droog is, denken we daaraan. Ondertussen denken we er vandaag iets minder aan. Ik wil u daarom vragen om daar zeker op in te zetten en er sensibilisering rond opbouwen, om elke burger in ons land te helpen de mogelijkheden tot buffercapaciteit uit te bouwen.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Minister, het is een beetje tragisch dat we nu hopen op een extreem natte maand februari om enkele extreem droge zomers die we achter de rug hebben, te compenseren. We wisten al lang dat dit eraan zat te komen. Dit is in het kader van de klimaatverandering voorspeld. De voorspelling is dat het nog erger zal worden. Hopen dat de extremen elkaar een beetje blijven compenseren in de toekomst, is niet de beste of slimste manier van werken.

We hebben veel meer behoefte aan een veel structureler beleid dan vandaag, een beleid dat ervoor zorgt dat we in de zomer geen water verspillen en dat in de winter, wanneer er regen is, die regen bij het grondwater kan komen. Dat lijkt mij in ieder geval een veel nuttigere manier om het belastinggeld te besteden dan aan spookbeelden als ontziltingsinstallaties. Vooraleer we daaraan beginnen, moeten we in de eerste plaats toch garanderen dat we al het redelijke en mogelijke hebben gedaan om die extremen uit te vlakken met beleid, met vooruitziend beleid en met een goed kader.

Het is eigenlijk al veel te laat, maar ik hoop dat u van plan bent om dat echt grondig uit te tekenen, zodat iedereen, ook de steden en gemeenten en burgers en iedereen die betrokken is, weet waar hij aan toe is en wat er van hem wordt verwacht. Vandaag spreken we er alleen maar over als de zon te lang schijnt of als er te veel regen valt, maar eigenlijk zou dit een constant aandachtspunt moeten zijn. *(Applaus bij sp.a)*

Minister Zuhal Demir: Dank u, collega's. Het lijkt alsof het altijd te laat is wanneer ik hier antwoorden moet geven. *(Opmerkingen van Bruno Tobback)*

Dat is wat ik onthoud langs deze kant. *(Minister Zuhal Demir wijst naar de linkerzijde van het halfroond)*

Ja, mijnheer Tobback, ik denk dat het nooit te laat is. Het is goed dat de sense of urgency er nu eindelijk is. Ik heb al verschillende gesprekken gehad met Aquafin, met de waterbedrijven, met iedereen die in de watersector zit. Daar zit 2 miljard euro in omloop. Ook zij moeten mee in het bad. Dat wil ik hier heel duidelijk stellen. Het woord is inderdaad toepasselijk, maar zij zullen ook mee moeten gaan.

Ik ben blij dat het regeerakkoord heel sterk onderhandeld is. Het bevat zeer ambitieuze doelstellingen om een antwoord te bieden op de droogte en op de waterschaarste. We zijn nu een structureel waterplan en een droogterisicoplan aan het opstellen. We consulteren daarvoor iedereen. Ook de lokale besturen. Een van de collega's verwees naar de zeventien steden die werk hadden gemaakt van het hemelwaterafval. Dat is veel te weinig. Ook zij moeten mee, ook als het gaat over het hergebruik van water. Minder water gebruiken is één ding, maar ook op het hergebruik van water moeten we meer inzetten. Dat zal ook wel in dat plan zitten.

Collega De Vroe, als het gaat over het opvangen van het teveel aan water, voorziet de planning van de VMM ook in het installeren van gecontroleerde stroomgebieden waar het water kan worden opgevangen.

Ik verwacht heel snel de finale versie van de waterbeleidsnota.

Ik kan niet genoeg benadrukken dat het niet alleen van mij zal afhangen. Mijn lat ligt heel hoog. Toen ik deze portefeuille heb mogen krijgen, heb ik ingezien dat droogte en waterschaarste en nadenken over een beleid over water heel belangrijk zijn. Ik hoop voor het zomerreces de plannen overeenkomstig het regeerakkoord, waar de lat heel hoog ligt, naar de ministerraad te brengen, zodat we in uitvoering kunnen gaan, dat we een antwoord kunnen bieden aan de droogte en de waterschaarste en dat we mensen en huizen kunnen beschermen, als er zoveel water uit de lucht valt. Ik doe mijn best en ik doe voort.

Freya Perdaens (N-VA): Het is duidelijk dat er heel erg op wordt ingezet. U verwees naar de innovatieve projecten en het brede plan om de tekorten en de overvloeden op elkaar aan te sluiten. Het was tussen de regels in de verschillende tussenkomsten al te horen dat het er ook om zal spannen hoe we naar water kijken. Water is een kostbaar goed en we moeten daar dringend op die manier mee omgaan, onder andere door in te zetten op de volgende vier punten: slim watergebruik, waterbesparing, het sluiten van onze waterkringlopen en het gebruik van alternatieve waterbronnen. Als we dat combineren met een concreet beleid, dan ben ik ervan overtuigd dat we het tij kunnen keren. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Johan Danen aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de recente aanwezigheid van de minister op het autocircuit van Duivelsberg en haar uitspraken met betrekking tot het circuit

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, wat u in uw vrije tijd doet, gaat niemand wat aan. Wat u als minister van Justitie en Handhaving doet, is een andere zaak en belangt ons allemaal aan. Daarover wil ik u een vraag stellen, namelijk over het feit dat u als minister van Justitie en Handhaving een bezoek bracht aan de opening van het Belgische rallycrossseizoen afgelopen zondag, op een plek die daartoe niet meer vergund was. Het probleem is dat u daar als minister van Handhaving verscheen, terwijl u wist – en heel goed wist – dat die vergunning niet in orde was. Die cross mocht daar eigenlijk helemaal niet plaatsvinden.

Een groter probleem wordt het natuurlijk dat u weet dat dit een lopend dossier is en dat u zich in een lopend dossier moeit en daarover uitspraken doet ten gunste van dat dossier. Minister Demir, als minister van Omgeving, Justitie en Handhaving weet u dat dit dossier sowieso op uw bureau zal belanden. Ik vind dat bijzonder problematisch.

Wat het helemaal te gek maakt, is het volgende. Uw Milieu-inspectie had op voorhand gezegd dat ze vaststellingen ging doen, wat ook gebeurd is. Wat een beeld: u zit daar zoete broodjes te bakken met de organisatie, u maakt selfies met mensen die de cross bezoeken, u amuseert zich heel goed – wat op zich natuurlijk mag –, terwijl uw Milieu-inspectie daar is om vaststellingen te doen, wetende dat die cross daar helemaal niet mocht plaatsvinden. Eigenlijk, minister, steekt u uw middelvinger uit naar uw administratie, naar uw Milieu-inspectie, naar uw eigen mensen. Dat vind ik ongehoord. *(Applaus bij Groen)*

Vindt u dat uw wandel en handel van afgelopen zondag strookt met de ministeriële deontologie?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhale Demir: Mijnheer Danen, ik dank u voor uw vraag, maar ik wil eerst een aantal dingen juist stellen. U zegt hier in dit parlement dat de cross daar niet mocht plaatsvinden.

Johan Danen (Groen): Dat klopt ook. Dat is ook zo.

Minister Zuhale Demir: Ik zal dan eens zeggen ... *(Opmerkingen van Johan Danen)*

De voorzitter: Mijnheer Danen, minister Demir heeft het woord. U krijgt zo dadelijk het wederwoord.

Minister Zuhale Demir: Inderdaad, het is aan mij. Ik kan ook verwijzen naar ... *(Opmerkingen van Johan Danen)*

De voorzitter: Minister Demir, zover is het nog niet. U hebt het woord.

Minister Zuhale Demir: Ik weet dat de groene vrienden hier vaak met het vingertje staan te zwaaien om te zeggen wat we wel en niet mogen doen. Collega Danen, ik zal u zeggen dat de cross die is doorgegaan, zich tussen twee vergunningen in bevond. Ik lees artikel 70 voor van het Omgevingsdecreet. Wat zegt het Omgevingsdecreet als er een activiteit plaatsvindt tussen twee vergunningen in? "Als de vergunningsaanvraag ten minste twaalf maanden voor de einddatum van een omgevingsvergunning van bepaalde duur wordt ingediend, mag de stedenbouwkundige handeling in stand worden gehouden of mag de ingedeelde inrichting of activiteit verder geëxploiteerd worden na de einddatum in afwachting van een definitieve beslissing over de aanvraag." Dat staat in het decreet. U komt hier nu even zeggen dat de cross niet mocht plaatsvinden. Dat is één zaak.

Ten tweede, over het feit dat de milieu-inspectie een controle gaat uitvoeren: de milieu-inspectie is onafhankelijk. Wie ben ik om te zeggen dat die inspecteurs niet mogen gaan? Dat zou pas deontologisch niet oké zijn, als ik dat zou doen. Dat heb ik dus niet gedaan. De milieu-inspectie doet wat ze moet doen.

Ten derde wil ik vanuit Toerisme nogmaals benadrukken dat de aanwezigheid van dat circuit in een recreatiezone – dus voor alle duidelijkheid: een recreatiezone, geen natuurgebied – voor de gemeente Maasmechelen een argument is geweest om de erkenning van de toeristische zone te verkrijgen. Dus, collega Danen, ik weet dat u graag met uw groen vingertje zwaait, maar hier zit u echt wel totaal verkeerd.

Johan Danen (Groen): Minister, ik vind het jammer dat u leugens vertelt en dat u uw eigen administratie afvalt – en ik wik mijn woorden. Ik heb hier een mail van uw administratie waarin duidelijk staat: 'Dit betekent dat men in de tussentijd niet mag exploiteren tot na het definitief bekomen van een vergunning.' Dat staat in een mail van uw eigen administratie. *(Applaus bij Groen)*.

U defenestreert uw eigen administratie. Wie heeft er dan gelijk? Uw eigen interpretatie, de interpretatie van de provincie of die van de milieu-inspecteurs en de milieuadministratie? Ik denk toch wel dat laatste. Ik heb hier een mail die ik u dadelijk zal bezorgen, als u die nog niet ontvangen zou hebben.

Minister, ik vind het vooral een heel straf beeld. U zegt dat u natuurlijk niets te zeggen hebt aan de milieuadministratie of -inspectie. Dat zou er nog aan mankeren! Maar het feit dat u daar aanwezig was, terwijl u weet dat uw milieu-inspectie daar aanwezig zal zijn en vaststellingen zal doen, dat is toch wel te gek voor woorden. U steekt de middelvinger uit naar uw eigen administratie, uw eigen milieu-inspectie en uw eigen mensen. Ik vind dat onaanvaardbaar! *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp.a): Minister, ik ga me, vermits ik maar een minuut heb, niet inhoudelijk uitspreken over het dossier. Ik ben in het verleden bezig geweest met verschillende elementen daarin. Ik ga ook niet tussenkomen in de discussie die u op dit moment aan het voeren bent.

Ik wil wel twee dingen zeggen. Ten eerste denk ik dat het inderdaad niet gezond is dat een minister uitspraken doet over een lopende procedure in een milieu-vergunningsdossier. Nu gaat het over een rallycrossdossier, maar het kan even goed over een ander dossier gaan. Ik vind dat een vrij ongewone manier van doen.

Ten tweede is er in dit dossier ook nog zoiets als het nationaal park, waarover ik u heel duidelijke uitspraken heb horen doen. U hebt zelfs gezegd dat u zich dat persoonlijk zou aantrekken en dat u zelf de stuurgroep zou voorzitten. Nu weet ik ook wel dat er strikt genomen een juridisch onderscheid is tussen de vergunningsprocedure en het dossier van het nationaal park. Laten we hopen dat we daar op termijn tot een compromis kunnen komen. Maar los van het juridische over de milieuvergunning, is het ook niet erg consequent – laten we zeggen – dat u op de ene vergadering beweert dat u zich volledig achter het nationaal park schaaft – dat gebied is erkend als een enclave –, terwijl u dan op een andere bijeenkomst iets anders zegt. Mijn oproep is er dus een in het belang van alle betrokken partijen daar: doe geen tegenstrijdige verklaringen. Als dat in Limburg gebeurt, dan vind ik dat extra ambetant. U bent hetzelfde gaan doen aan het Schulensmeer: u zei dat u alle partijen zou samenbrengen om geen bomen te kappen, maar ondertussen zijn die bomen wel gekapt. Daar zijn trouwens decretaal geldende vergunningen voor afgeleverd. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: Mevrouw De Coninck heeft het woord.

Inez De Coninck (N-VA): Minister, ik vind het echt wel straf dat u zich moet verantwoorden voor uw aanwezigheid op dat motorcrosscircuit vorig weekend in Maasmechelen en dat Groen u als minister van Ruimtelijke Ordening en Justitie bovendien beschuldigingen ten laste legt, namelijk dat u illegale activiteiten zou steunen.

Johan Danen (Groen): Dat is ook zo.

Inez De Coninck (N-VA): Dat is niet zo. Minister, u zou zich moeien met de onafhankelijke inspectie. Collega Danen, dat zijn woorden die ik u heb horen zeggen. Ik hoor hier ook zeggen, minister, dat u zich zou moeien of uitspraken zou doen over een lopend dossier. Ik denk niet dat dat het geval is. Er is een aanvraag lopende en het is de deputatie die een uitspraak moet doen. Ik heb alleszins ook mijn bedenkingen op het vlak van deontologie over dergelijke vragen hier in dit parlement. Tot daar wat betreft de vragen zelf. *(Opmerkingen bij Groen)*

Collega's, dan wat betreft de inhoud van het dossier. Is die locatie perfect voor die motorcross? Misschien niet, absoluut niet, maar dat is zelden het geval in de ruimtelijke ordening. Maar ze ligt in de juiste zone. Wat is de visie van de N-VA? Wij hebben altijd gezegd dat als er een locatie zou verdwijnen – we hebben er nog maar twee in Vlaanderen –, dat voor ons kan mits er een alternatieve locatie is zodat die sport tenminste kan worden beoefend. Collega Danen, het zou goed zijn dat u op dat vlak ook eens duidelijk kleur zou bekennen.

Minister, ik heb dan ook maar één duidelijke vraag voor u: kunt u bevestigen dat de activiteiten in de juiste zone hebben plaatsgevonden en dat men in het verleden altijd beschikte over de geldige vergunning?

De voorzitter: Collega De Coninck, voor alle duidelijkheid, ik beslis welke vragen hier gesteld kunnen worden. Als u daar problemen mee hebt, dan kunt u altijd naar mijn bureau komen.

De heer Pieters heeft het woord.

Leo Pieters (Vlaams Belang): Wij ondersteunen de minister volledig. We hebben in het verleden bij voormalig minister Muyters er moeite voor gedaan om de harde motorsport in Vlaanderen te handhaven. Ook toen was er de keuze om alternatieve circuits te zoeken. Hij is er niet in geslaagd. Jaren heeft hij er moeite voor gedaan om dat door te laten gaan, maar dat is niet gelukt.

Mijnheer Danen, u moet ook beseffen dat wij in deze internationale sport naam en faam hebben, niet alleen in de rallycross maar ook in het WRC en ook in de motorcross. Wij moeten hier in Vlaanderen zulke circuits kunnen behouden. Dat zo'n circuit in recreatiegebied ligt, is perfect. Daar is perfect een vergunning mogelijk.

Mijnheer Vandenhove, dat er werk moet worden gemaakt van het Park Hoge Kempen: ja, dat mag uitbreiden. Ik ben daar zelfs een groot voorstander van, maar dan moet het ook mogelijk zijn om in zo'n gebied, waar er een recreatiezone is, een dergelijke sport uit te oefenen.

Minister Zuhal Demir: Dank u, collega's, voor alle tussenkomsten. Ik kan duidelijk zijn dat de activiteiten in een recreatiegebied plaatsvinden. Ik hoor graag de collega's zeggen dat dat daar niet moet liggen maar ergens anders. Oké, collega Danen, zeg mij dan waar. Er is indertijd immers afgesproken, ook binnen die ruimtelijke ordening, dat daar plaats is voor rallycross. Zolang daarvoor geen alternatieve plaats is voorzien, zou ik niet weten waar ik dat moet gaan zetten.

Ten eerste: de ruimte is ingetekend als recreatiegebied. Ten tweede: ik doe geen uitspraken over dit dossier. Dit dossier ligt niet op mijn bureau, het dossier ligt vandaag bij de provincie. Ik heb ook begrepen dat de provincie middels een schrijven aan organisaties duidelijk heeft gemaakt dat het dossier op haar tafel ligt, maar dat gelet op artikel 70, zij tussen twee vergunningen in vallen. Dat is decretaal vastgesteld.

Ze verwijzen zelf naar artikel 70, dat als een vergunningsaanvraag ten minste twaalf maanden voor de einddatum van een omgevingsvergunning van bepaalde duur wordt ingediend, de stedenbouwkundige handeling in stand mag worden gehouden of de activiteit verder geëxploiteerd mag worden na einddatum, in afwachting van een definitieve beslissing voor de aanvraag.

Mijnheer Danen, ik weet niet over welke mail u beschikt. Uw connectie met de milieu-inspectie is precies heel goed. Dat is allemaal goed, voor mij allemaal niet gelaten, maar dan kunt u ons misschien zeggen wat er in die mail staat. Volgens de informatie die ik heb, is alles gelopen zoals het zou moeten lopen.

En ik ben inderdaad samen met meer dan duizend Vlamingen en heel veel vrijwilligers, die ik expliciet wil bedanken, een kijkje gaan nemen. U vindt dat misschien niet kunnen, maar daar ga ik me nu even echt niets van aantrekken. *(Applaus bij de N-VA)*

Johan Danen (Groen): Amai, en dat voor een minister van Justitie en Handhaving. Minister, ik denk dat u op dat vlak de bal helemaal mislaat. Ik heb een mail van eind februari van de Milieu-inspectie en van de administratie waarin duidelijk staat dat men niet mag exploiteren. Het is niet aan de provincie om te interpreteren, maar aan de Vlaamse administratie.

Waar het over gaat, minister, is dat u, terwijl u weet hoe gevoelig dit dossier ligt, daar met de vuile voeten doorheen gaat. U vertelt hier trouwens ook leugens

door te zeggen dat het wel vergunbaar is, terwijl dat niet het geval is. Ik zou u willen vragen om u in het vervolg, in dit soort dossiers, terughoudender op te stellen. *(Applaus bij Groen, sp.a en de PVDA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de jobbonus

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, een van de maatregelen die het meest in het oog springen uit het regeerakkoord, is de jobbonus. De finaliteit daarvan is om vanaf 2021 meer koopkracht te geven aan de laagste lonen. Het gaat over lonen tussen 1700 en 2500 euro bruto. Daarvoor wordt op jaarbasis 350 miljoen euro uitgetrokken. U bent een systeem aan het uitwerken met het oog op die finaliteit, namelijk meer koopkracht voor de laagste lonen.

Deze week verscheen er een opmerkelijk stuk van Ive Marx, die een aantal knelpunten opsomde. Een heel fundamenteel en eerder ideologisch knelpunt is dat wanneer men de koopkracht voor de laagste lonen wil versterken, men niet op individueel niveau maar eerder op het vlak van het gezin, geaggregeerd, moet kijken.

Daarnaast zijn er ook nog operationele knelpunten. Ik begin met het eerste knelpunt. Stel dat je 2500 euro bruto verdient met daarbovenop nog de jobbonus en de federale werkbonus, zowel fiscaal als sociaal. Als je werkgever je dan opslag geeft, waardoor je bruto meer verdient, dan loop je het risico om al die zaken te verliezen en in een soort van promotieval terecht te komen waarbij je minder extra verdient dan je bruto bij krijgt en waardoor je tegelijkertijd ook duurder wordt voor de werkgever.

Een tweede operationeel knelpunt dat Ive Marx aangeeft, is dat wanneer we niet-werkende mensen met de jobbonus willen verleiden om toch te gaan werken, ze daar niet zozeer zullen op ingaan. Daarvoor kijkt hij naar de Verenigde Staten, waar de Earned Income Tax Credit (EITC) niet zo wervend was.

Minister, hoe zult u bij de uitwerking van die zeer voluntaristische wens van onze Vlaamse Regering en van ons allen rekening houden met die knelpunten?

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Mijnheer Ronse, ik dank u voor de vraag die u stelt naar aanleiding van de vrije tribune van gisteren van professor Marx. We kunnen het best hebben over misverstanden die daaruit blijken en we zullen professor Marx dan ook uitnodigen op het kabinet en een beetje duiding geven. Een dialoog lijkt me net iets gemakkelijker dan in vrije tribunes naar elkaar te schrijven.

Ik wil het hebben over de drie punten waar u in uw vraag ook al naar verwezen hebt. Wat de doelstelling van de jobbonus betreft, zegt de heer Marx dat het gaat over meer mensen aan het werk krijgen. Dat is inderdaad een van de doelstellingen, maar de tweede – en daar hebt u ook al op gewezen – is dat we willen dat mensen meer loon overhouden van dat werken. Het verschil tussen werken en niet werken willen we vergroten. In die zin is het vooral een lastenverlaging voor werkende mensen en daar heeft professor Marx in zijn vrije tribune nagenoeg geen aandacht voor. Dat is een tweede doelstelling die zeker niet onbelangrijk is.

Een ander punt is het gevaar voor de promotieval. Ik denk dat de bezorgdheden van de heer Marx daar terecht zijn. Wij hebben er echter al meermaals op gewezen dat wij, om die promotieval tegen te gaan, zullen werken met een afbouwend systeem.

We hebben dat al verschillende keren uitgelegd, maar blijkbaar is het nog niet duidelijk genoeg, dus probeer ik het nogmaals. We zullen die jobbonus toekennen voor bruto lonen tot 2500 euro, maar je krijgt maar de maximum bonus voor een bruto loon dat lager dan 1700 euro ligt. Tussen de 1700 en 2500 euro zullen we dat bedrag afbouwen. Dat is exact om ervoor te zorgen dat die promotieval zich niet zou voordoen. Dat is om ervoor te zorgen dat als je promotie maakt en je werkgever je meer loon geeft, je dat extra loon niet direct verliest door het verlies van die jobbonus. Daarom bouwen we die degressiviteit in.

Een derde punt – en dat is een beetje de kern van het betoog van de heer Marx – is dat de mensen het niet zouden begrijpen. Ik moet eerlijk zeggen dat mij dat wat bevreemdend overkwam, en mijn medewerker op het kabinet was hierover ronduit verontwaardigd. De heer Marx verwijst naar een Princetonstudie – ik heb die in alle eerlijkheid niet gelezen – waarin staat dat mensen niet zouden begrijpen dat ze 6000 dollar boven op hun inkomen van 20.000 dollar krijgen. Dat zou niet duidelijk zijn. Ik ben die mensen op straat in elk geval nog niet tegengekomen. Ook als het over 600 euro op jaarbasis gaat, denk ik dat de mensen heel goed begrijpen wat dat bedrag precies betekent. Het is wel degelijk een groot bedrag voor mensen met dat inkomen.

Axel Ronse (N-VA): Het zal alleszins een grote uitdaging zijn om voor de uitfasering van die promotieval te zorgen. Het is goed dat u daarvoor experts zoals Ive Marx zult uitnodigen op het kabinet om na te gaan hoe die zo goed als mogelijk uitgefaseerd kan worden. Ik begrijp dat u nog volop in de fase van de uitwerking van de jobbonus bent. Als we ervoor willen zorgen dat dat iets heel herkenbaars is en niet iets is wat verdrinkt in een amalgaam en complexiteit van belastingaftrekken, zonder dat ik natuurlijk voorafname wil doen op uw onderzoek, dan vraag ik me af of u eventueel ook het systeem van een premie in overweging zou nemen. We moeten dan wel op z'n minst weten dat die premie vanuit het federale niveau niet wordt belast. Ziet u dat ook als een van de mogelijke pistes?

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Dank u wel, minister.

Deze Vlaamse Regering wil 120.000 mensen extra aan een job helpen. Een van de maatregelen die naar voren is geschoven, is de jobbonus. Die zou de Vlaamse Regering 350.000 miljoen euro per jaar kosten. Misschien is de belangrijkste opdracht van de heer Marx wel dat men moet onderzoeken of die jobbonus effectief efficiënt zal zijn. Als we meer mensen willen activeren, dan zien we dat de groepen die op dit moment de hoogste drempels naar de arbeidsmarkt ervaren, niet worden tegengehouden door een puur financiële drempel. Onderzoek wijst ook uit dat als je met een jobbonus werkt – en dat is geen ideologisch aspect, mijnheer Ronse, daar wil ik u toch wel in verbeteren –, die vooral naar middenklassegezinnen gaat. Daar heb je één iemand die volwaardig aan het werk is en veel geld verdient en iemand anders die minder werkt en minder geld verdient. Die zou daar het meeste profijt van hebben in plaats van de mensen die volwaardig gaan werken en een lager loon krijgen. Die zouden daar veel minder profijt van hebben. Dat zijn al twee vragen, die ik toch wel heel relevant vind om mee te nemen als deze Vlaamse Regering een jobbonus wil uitrollen om de kloof tussen niet-werkenden en werkenden voor een stuk dicht te rijden.

Het zit inderdaad nog in de fase van het onderzoek, minister, maar er zijn nog heel veel onduidelijkheden. Op welke manier zult in de volgende stap van het

onderzoek academici meenemen? Op welke parameters zult u afklokken om ervoor te zorgen dat deze maatregel werkelijk de kloof tussen de mensen die onderaan de arbeidsmarkt bengelen en gaan werken te dichten?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voor ons is koopkracht essentieel. We hebben dit weekend bij onze leden nog een enquête gedaan, en een van de belangrijkste resultaten was dat voor CD&V koopkracht de eerste prioriteit is. Daarom zijn de jobbonus en de 350 miljoen euro die we daaraan besteden ook voor ons bijzonder belangrijk. Het is een verlengstuk van wat de vorige Vlaamse Regering al heeft gedaan. Herinner u, collega's, dat de federale taxshift voor een flink stuk vanuit de Vlaamse begroting is gefinancierd. In 2020 gaat het over ongeveer 272 miljoen euro die we rechtstreeks aan koopkracht besteden. Daarom is de jobbonus voor ons bijzonder belangrijk, uiteraard gecombineerd met een versterkte activering en goede begeleiding van werkzoekenden naar een job en de ondersteuning van werkgevers bij de creatie van jobs en het invullen van vacatures.

Minister, wilt u bij de uitwerking van het systeem effectief rekening houden met de opmerkingen die worden gemaakt, zowel door de sociale partners als door experts zoals de heer Marx? Ik wil u ook vragen om in goed overleg te gaan met de federale overheid om ervoor te zorgen dat de jobbonus, in tegenstelling tot de jobkorting van tien jaar geleden, wel degelijk een succes is voor de werkende Vlaming, die die bijkomende centen heel hard kan gebruiken.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Minister, extra inkomen voor de laagste lonen? Ja. Financiële prikkels om aan de slag te gaan? Ja. De federale werkbonus doet echter eigenlijk in veelvoud wat de Vlaamse jobbonus zou kunnen opleveren. Waarvoor Vlaanderen wél de volle bevoegdheid heeft, is met betrekking tot investeren in flankerend beleid, in betaalbare kinderopvang, ook voor mensen met een laag inkomen, maar ook en vooral om te voorzien in meer opleiding, meer vorming, net voor die mensen die een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Investeer in netto inkomen enerzijds, maar ook in voldoende flankerend beleid anderzijds. Dan zult u de doelstelling van 120.000 extra jobs plus extra inkomen, extra koopkracht misschien garanderen. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, het is natuurlijk niet zo dat de jobbonus het enige instrument is om die 120.000 mensen aan de slag te krijgen. Er is bij het aantreden van de regering duidelijk gecommuniceerd dat we willen strijden tegen de 'working poor'. We willen de basisonrechtvaardigheid aanpakken dat mensen die gaan werken, te weinig zouden overhouden om in hun dagelijkse behoeften te voorzien.

Als we deze maatregel uitrollen, kunnen we dat op verschillende manieren doen. Dat kan worden verwerkt in de persoonsbelastingen, maar dan zie je het pas een, twee jaar later, en dat is dan heel onduidelijk. Je kunt werken met een premie, wat in het opiniestuk naar voren werd geschoven, maar dat is dan weer een omslachtige manier om dat geld bij de mensen te krijgen. Er is ook nog de bedrijfsvoorheffing. Enfin, u zult het onderzoeken. Het antwoord op de vraag van de heer Bothuyne hebt u al gegeven, denk ik. Mijn vraag is: hoe zult u ervoor zorgen, wanneer wij die jobbonus invoeren, dat de mensen die koopkrachtverhoging ook daadwerkelijk zullen voelen en zullen kunnen zien dat dat hetgene is dat we met de Vlaamse Regering en het parlement hebben gedaan?

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): De jobbonus is alvast een stap in de goede richting voor wie al aan het werk is en als dusdanig kan genieten van die 50 euro extra. De vraag is natuurlijk of het daadwerkelijk zal leiden tot het beoogde resultaat waarvoor de regering die maatregel eigenlijk in het leven roept, namelijk meer Vlamingen aan het werk krijgen. Iemand die er door die bonus toch voor zou kiezen om te gaan werken, krijgt dan te kampen met andere problemen, zoals het gebrek aan kinderopvang, hogere verplaatsingskosten, hogere belastingen, andere tegemoetkomingen die verdwijnen wegens dat hoger inkomen, die dan uiteindelijk meer zullen kosten dan die 50 euro die u belooft via de jobbonus. De kloof tussen werken en niet werken is vandaag nog steeds te groot omdat we nog te veel worden belast. Minister, daarom vraag ik me af of u niet beter werk zou maken van een algemene lastenverlaging op arbeid, zodat iedereen meer overhoudt en zodat werken daadwerkelijk wordt beloond, niet alleen voor de lage inkomens, maar ook voor de hogere inkomens, als u vooropstelt dat u meer inactieven – ik denk dan aan langdurig zieken en anderen – aan het werk wilt krijgen.

De voorzitter: De heer De Witte heeft het woord.

Kim De Witte (PVDA): Ik heb een beetje een flashback. In 2009 werd de jobbonus ingevoerd en meteen weer afgevoerd. Minister-president Kris Peeters zei toen dat het systeem zijn doel miste. Tien jaar later, in 2019 kwam het idee opnieuw op tafel. Minister Muyters, hier aanwezig, antwoordde toen dat hij dat niet zou doen, dat dat niet werkt. De Vlaamse Regering legt de bonus nu weer op tafel. Afvoeren, zegt Ive Marx in De Standaard: "Dat geld kan veel beter worden besteed." Minister, professor Marx spreekt in zijn opiniestuk wel degelijk over de koopkracht. Hij zegt dat dat vooral een vriendendienst is aan Voka, want met die bonus vermindert natuurlijk de druk op de werkgevers om die laagste lonen te verhogen. Dat zegt de professor expliciet.

Minister, als u echt bekommerd bent om de lage lonen van de werknemers in ons land, gaat u dan mee pleiten voor een verhoging van het minimumloon naar 14 euro in de federale fractie?

Minister Matthias Diependaele: Dank u wel voor de bijkomende vragen.

Mijnheer De Witte, eerst en vooral gaat de vergelijking met de jobkorting niet op. Ik had eigenlijk gehoopt dat jullie dat wisten. Wij waren op dat moment zelfs niet eens bevoegd om die maatregel te nemen. De jobkorting die toen bestond, was voornamelijk een lastenverlaging voor bedrijven. Wij konden er door een constructie voor zorgen dat dat bij de mensen terecht kwam. Nu zijn we echter bevoegd voor het arbeidsmarktbeleid, sinds de zesde staatshervorming, en kunnen we rechtstreeks ingrijpen of iets geven aan de mensen zelf. Ik zal er straks nog op terugkomen in welke vorm we proberen dat te doen. Dat zijn dus twee gescheiden dingen.

Wat het minimumloon betreft, is dat zeer aantrekkelijk om op te antwoorden, maar dat is mijn bevoegdheid niet, ik kan u daar vanuit mijn hoedanigheid nu geen antwoord op geven.

Mevrouw Malfroot, ik zou het graag willen, hoor, maar nogmaals, de inkomensbelasting is niet mijn bevoegdheid; dat is nog altijd een federale bevoegdheid. De situatie die u beschrijft, daar zou ik dus heel graag iets doen; ik zou zeer graag veel meer bevoegdheden hebben voor Vlaanderen, maar tot op vandaag hebben we die niet.

Maar laat mij het over de essentie hebben: ik denk dat die 600 euro per jaar voor die laagste lonen wel degelijk een verschil kan maken. Voor mensen met 1700 euro bruto, waarvan waarschijnlijk nog 1200 of 1300 euro van overschiet, maakt

600 euro extra op jaarbasis een verschil, daar ben ik van overtuigd. Voor de mensen die vragen of dat mensen aan het werk gaat zetten, ik denk het wel, maar, voor alle duidelijkheid, dat is niet de enige bedoeling van die maatregel. Het is ook de bedoeling – collega Schiltz heeft dat zeer duidelijk aangebracht – om te zorgen dat mensen die werken, daar ook meer loon aan overhouden. We willen werken meer lonend maken. Dat is de tweede doelstelling en die is zeker ook belangrijk.

Het gaat hier over één maatregel die ik als minister van Financiën en Begroting moet uitvoeren, maar dit is onderdeel van een veel ambitieuzer en uitgebreider plan met veel meer maatregelen – flankerend beleid – die natuurlijk onder arbeidsmarktbeleid, onder Welzijn en dergelijke meer vallen. Die maatregelen zijn er ook, maar ik ben enkel bevoegd voor het uitwerken van die jobbonus. Er is meer dan dat; het gaat ook over heel wat andere zaken. Er is verwezen naar opvang en dergelijke meer, maar dat is voor de collega's om uit te werken.

Ik ben het eens met die mensen die zeggen dat we gaan moeten zorgen dat die maatregel zichtbaar is. We moeten zorgen dat mensen weten dat dit is, omdat ze gaan werken. Dat moet duidelijk zijn. Bij voorkeur is dat een eenvoudig systeem, absoluut, maar dan zouden we ook bevoegd moeten zijn voor de personenbelasting en dat zijn we niet.

Is een premie een mogelijkheid? Ja, dat is een van de opties die op dit moment op tafel liggen. Kan ik dat al toezeggen? Neen, want we zijn dat nog aan het bespreken. Er zijn veel mensen die dat gevraagd hebben. Het overleg loopt wel. Ik ben begonnen met te zeggen dat we de heer Marx zullen uitnodigen om een gesprek met hem aan te gaan, maar we zullen ook met de sociale partners spreken. We hebben trouwens ook de federale overheid nodig om de administratieve kant hiervan uit te werken.

Ik denk dat ik ongeveer alle antwoorden gegeven heb. Ik wil nog eens zeer duidelijk herhalen dat de jobbonus twee doelstellingen heeft: mensen aan het werk zetten, maar er evengoed voor zorgen dat mensen die nu reeds werken, meer loon overhouden van hun inspanningen. Dat is een tweede doelstelling die evengoed meegenomen moet worden. Je mag dit niet alleen verengen naar die eerste doelstelling, want die eerste doelstelling staat ook niet op zich. Om die mensen aan het werk te krijgen zijn er ook veel meer andere maatregelen die genomen worden door de collega-ministers.

Axel Ronse (N-VA): Ik schrik wat van de PVDA. Er zijn weinig dossiers waarvan ik dacht dat jullie erin mee zouden gaan. Maar wat het dossier betreft om mensen die het minimumloon verdienen, de allerlaagste lonen, meer koopkracht te geven, zeggen jullie 'neen'. Jullie zeggen daar 'neen' tegen, dat we de nettolonen van die mensen met 50 euro per maand gaan verhogen, wat neerkomt op 600 euro netto per jaar. Daar hebben jullie 'neen' tegen gezegd. Meer nog, jullie hebben er zelf op gewezen om op federaal niveau mee in het debat te gaan rond de verhoging van de minimumlonen, wat zelfs totaal geen Vlaamse bevoegdheid is, maar een zaak tussen sociale partners. Dat lijkt mij dus echt onbegrijpelijk. Wij gaan wel voor die sociale maatregel. Wij geloven dat wie werkt, zeker wie aan de laagste lonen werkt, meer koopkracht verdient.

Minister, de opiniestukken en het debat hier in het parlement tonen aan dat we niet lichtzinnig mogen omgaan met de methodiek waarmee we dat gaan implementeren. U hebt hier ook de bereidheid getoond om mensen te ontvangen, zoals Ive Marx, zoals ook de sociale partners, zoals ook onderzoekers aan de KU Leuven die hier al eerder over gepubliceerd hebben. Ik heb er dus alle vertrouwen in dat u met een zeer sterk instrument naar buiten zult komen dat de koopkracht van de laagste lonen verhoogt. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Annick Lambrecht aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over het stijgend aantal verkeersdoden**ACTUELE VRAAG van Jos Lantmeeters aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over het aantal verkeersdoden in Vlaanderen**

De voorzitter: De heer Ceyssens had ook nog een actuele vraag ingediend, maar hij is weggeroepen door de gouverneur wegens de bespreking van de situatie van het coronavirus in Limburg. Collega Van Rompuy, ik geef uw fractie wel nog de toestemming om vanuit de banken nog één minuut tussen te komen. Blijkbaar gaat mevrouw Brouwers dat doen.

Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp.a): Voorzitter, minister, het voorbije jaar zijn er 304 mensen gestorven in het Vlaamse verkeer. Dat zijn 304 levens verloren en een veelvoud aan families gekraakt. Dat is het hoogste aantal sinds 2016 en een stijging voor het tweede jaar op rij. Het is ook een pak hoger dan de doelstelling die de Vlaamse Regering zich had gesteld om het aantal verkeersdoden dit jaar op 200 te krijgen. Bijzonder pijnlijk is dat de zwakke weggebruiker nog steeds kwetsbaar lijkt. Het aantal voetgangers dat vorig jaar omkwam is gestegen met maar liefst 38 procent. Een mogelijke oorzaak zou liggen bij het zwaardere wegverkeer door pick-ups en SUV's, maar de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) zegt dat de slachtoffers vooral vielen in bebouwde kom.

Er zijn nochtans steden, zoals Helsinki en Oslo, waar het aantal verkeersdoden nul is voor fietsers en voetgangers. Dat zijn niet toevallig steden waar een algemene zone 30 is ingevoerd in de bebouwde kom. Cijfers liegen niet: 'go for zero'. Nul verkeersdoden, het is verderaf voor Vlaanderen dan ooit. Dit vraagt echt wel om een grondige evaluatie van het Vlaams verkeersveiligheidsbeleid en om concrete maatregelen.

Ik heb één vraag voor u, minister. Welke lessen trekt u uit deze zeer pijnlijke cijfers?

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, inderdaad, ik moet het niet herhalen maar ik zal het toch even doen. 304 doden zijn er vorig jaar gevallen in het verkeer en het zijn vooral, zoals mijn collega net gezegd heeft, zwakke weggebruikers.

Tot over twee jaar was er een dalende trend, maar die is helaas omgekeerd. U hebt zelf terecht gezegd, minister, dat het ondraaglijk veel slachtoffers zijn. Eén per dag is ondraaglijk veel.

Ik ga niet pleiten voor een veralgemening van de zone 30 zoals mijn collega. U weet van in de commissie dat ik daar geen voorstander van ben. De Vlaamse Stichting Verkeerskunde heeft gezegd: we zitten aan het plafond inzake verkeersveiligheid.

Er komt nog één maatregel aan en u zult die waarschijnlijk gaan toelichten. Ik wist toen ik de vraag ging stellen dat u het zou hebben over de GAS-boetes die worden ingevoerd en die de lokale besturen kunnen opleggen en innen. Daar zal ik straks op terugkomen, maar dat zal in ieder geval onvoldoende zijn. We hebben nieuwe recepten nodig, zoals de Vlaamse Stichting Verkeerskunde zegt. U hebt zelf al gepleit voor een mentaliteitswijziging. Naar aanleiding van een studiedag in Turnhout waarop u aanwezig was, hebt u gepleit voor nieuwe

maatregelen. Ik was zeer verbaasd om dat te lezen: nieuwe maatregelen zonder concrete invulling. U sprak over 'quick wins', zonder die in te vullen. Wat zullen die nieuwe bijkomende maatregelen zijn? Wat zullen die 'quick wins' zijn?

Gisteren heeft Provincie Antwerpen een prijs gekregen voor haar gedragsonderzoek met slimme technologie. Ze gaat met 3D kijken waar ongevallen gebeuren, en vooral bijna-ongevallen. Ze gaan zoeken naar oplossingen en proberen ongevallen te voorkomen. Bent u bereid om slimme technologie in te zetten in uw nieuwe maatregelen?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Collega's, het zijn inderdaad cijfers waar we helemaal niet blij van worden. 304 verkeersdoden, dat zijn er 304 te veel. We houden zeker vast aan die 'Vision Zero': tegen 2050 moeten er dat nul zijn. Dat heb ik gisteren op het congres heel duidelijk gezegd: als dat in Oslo of Helsinki kan, moet dat hier ook kunnen. We moeten er alleszins van uit kunnen gaan dat we onze kinderen veilig en wel zelf met de fiets naar school kunnen laten gaan zonder ons continu zorgen hoeven te maken.

Uw vraagt me wat we doen. We doen al heel veel. Er kan natuurlijk altijd een tandje bij gestoken worden. Ik hoor heel wat politierechters zeggen dat een verkeersongeval heel vaak te maken heeft met roekeloosheid en laksheid, met andere woorden met het gedrag van de weggebruiker. Het is en blijft een gedeelde verantwoordelijkheid van iedereen die met mobiliteit te maken heeft, maar uiteraard ook van de weggebruikers.

Wat willen wij daarom blijven doen? Het gedrag sturen en inzetten op die mentaliteitswijziging. Dat doen we door educatie, door opleiding. Daar hebben we al heel vaak over gecommuniceerd, ook in de commissie. We hebben het online leerplatform. We zorgen voor een extra eindterm mobiliteit en verkeerskunde in het secundair onderwijs, we zorgen voor opleiding en begeleiding van onze instructeurs en dergelijke meer.

Opleiding is heel belangrijk, maar daarnaast is ook sensibilisering heel belangrijk. Er zijn heel wat partners die samen zorgen voor die mentaliteitswijziging, door tal van sensibiliserende campagnes. Ik denk aan de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSG), die veel doet. Er is de Beloofd!-campagne, er zijn alcoholcampagnes, drugscampagnes, snelheidscampagnes en vermoeidheidscampagnes. Daar blijven we op inzetten. Daarnaast hebben we tal van verenigingen die daar telkens de aandacht op blijven vestigen. Ik denk onder andere aan de vereniging Ouders van Verongelukte Kinderen, met hun SAVE-charter waar ze heel wat dingen mee doen. En deze week heb ik ook nog de mensen van vzw XIU ontvangen. Er zijn kortom heel wat verenigingen die ons mee ondersteunen en die mee inzetten op die gedragssturing.

Dat is allemaal heel belangrijk, maar er moet natuurlijk ook worden gecontroleerd. De pakkans moet worden vergroot. Collega Lantmeeters, u haalt terecht aan wat wij kunnen doen. Ten eerste kunnen we de pakkans vergroten door nog meer camera's in te zetten. In het verleden werd gezegd dat we ons alleen zouden focussen op ANPR-camera's (Automatic Number Plate Recognition). We plaatsen er twintig per jaar, dit op vraag van de lokale besturen. Wat dat betreft, heb ik ook al een paar keer gezegd dat dat moet veranderen. Er zijn heel veel lokale besturen die vragen om extra camera's. Het gaat dan niet alleen om trajectcontrole, maar ook om roodlicht- en snelheidscamera's. Daar sta ik voor open. Ik denk dat de input die we krijgen van de lokale besturen heel belangrijk is. We streven dus naar meer camera's om de pakkans te verhogen.

Anderzijds moeten we ook de handhaving verhogen, en daar zijn wij voor bevoegd. We gaan nu starten met de uitrol van GAS-boetes voor lokale besturen op plaatsen waar snelheidslimieten van 50 of 30 kilometer per uur gelden. De lokale besturen moeten de mogelijkheid krijgen om GAS-boetes uit te schrijven. Dat is alles wat te maken heeft met het gedrag.

Daarnaast is en blijft ook onze infrastructuur heel belangrijk. We kennen allemaal de beelden van de moordstrookjes, van de putten in de weg en van de onveilige kruispunten. We moeten kortom ook blijven inzetten op die infrastructuur. We hebben ook extra middelen, en we gaan die blijven gebruiken. Maar als we weten dat we van onze lijst met gevaarlijke punten van 2002 vandaag nog altijd 34 punten niet hebben opgelost, dan weten we dat we een tandje bij moeten steken.

U vraagt mij wat we nog extra gaan doen. Ik wil alleszins die procedures veel korter maken, en ik wil dat er maandelijks een structureel overleg komt tussen de politie, de lokale besturen en de mensen uit de districten van het Agentschap Wegen en Verkeer, om onmiddellijk te analyseren welke verkeersongevallen er zijn gebeurd, hoe we die kunnen aanpakken en wat er qua infrastructuur moet gebeuren. Zo kunnen we heel snel met een aantal kleine ingrepen een en ander doen. Ik vind dat allemaal heel belangrijk.

Ook het hele verhaal van het datasysteem blijft heel belangrijk. Mijnheer Lantmeeters, u weet wellicht dat we op dit ogenblik met een proefproject bezig zijn samen met de Belgische federatie van de auto- en tweewielerindustrie (FEBIAC), om alle 'car data', veiligheidssystemen en remsystemen die we hebben te gebruiken. Zo-doende kunnen we ook grijze punten – punten waar nog geen verkeersongevallen zijn gebeurd, maar waar het risico toch hoog is – ten volle aanpakken. Die punten wordenesignaleerd door tal van detectiesystemen, maar ze kunnen ook door lokale besturen worden aangeleverd. Ook die punten willen we ten volle aanpakken. Ook daar hoop ik met verenigde krachten, samen met de lokale besturen, de politie en de administratie, echt ten volle in te zetten op het verhogen van de verkeersveiligheid.

Annick Lambrecht (sp.a): Minister, ik dank u. Ik hoor veel goede wil van u, maar we zetten in Vlaanderen stappen achteruit in plaats van vooruit wat verkeersveiligheid betreft. Er zijn nochtans een aantal maatregelen die heel snel kunnen gaan en die een positieve impact hebben op de verkeersveiligheid. Dan kom ik terug op de maximumsnelheid van 30 kilometer per uur in de bebouwde kom. Ik vind dat niet uit. Als ik kijk naar mijn stad Brugge, waar we in 1992 begonnen zijn met een grote zone 30, dan hebben we vastgesteld dat het aantal ongevallen daar met een vierde is gedaald, en het aantal ongevallen met fietsers zelfs met meer dan een derde.

In Gent zien we hetzelfde. Sinds 2015 zien we een algemene zone 30. Daar zijn meer dan een vierde minder ongevallen, en een derde minder slachtoffers. Laat ons daar werk van maken.

En uiteraard moet er ook sensibilisering zijn, controle, pakkans, en al die nieuwe technologieën. Het is een en-enverhaal. Maar durf die snelheid te verlagen in de bebouwde kommen. Ik geef het u op een blaadje, minister, dat het u betere cijfers zal opleveren dan degene waar u zich vandaag voor moet verantwoorden. Ik zeg dat niet alleen. Ik wil benadrukken dat ik hier gesteund wordt door zowat alle Belgische verkeersorganisaties, die pleiten voor een verlaging van de snelheid van 50 kilometer per uur naar 30 kilometer per uur in de bebouwde kom. Waar wacht u op, minister? *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, wat die algemene norm van 30 kilometer per uur betreft, zult u hetzelfde antwoorden als wat ik ga zeggen, namelijk: geen algemene invoering, laat de lokale besturen beslissen waar dat het beste is, zij kunnen het best zien waar dat van toepassing kan zijn.

Er zijn heel veel punten waar wij het dikwijls over eens zijn. Ik applaudiseert ook af en toe eens voor u. Ik ben het ook voor een groot gedeelte eens met uw antwoord van daarnet, en ook met het feit dat de pakkans vergroot moet worden. Maar er moet me toch één ding van het hart. Gisteren konden we lezen over de Stichting Verkeerskunde, over die studiedag en wat er allemaal gebeurt. We spreken dan ook over een mentaliteitswijziging. En bij een mentaliteitswijziging kijken we altijd naar de gebruiker van de auto. Ik zou ook willen pleiten voor een mentaliteitswijziging in hoofde van de lokale besturen. In de toekomst gaan die GAS-boetes ten goede komen aan de steden en gemeenten. Ik stel vast dat de burgemeester van de stad Mechelen gisteren dan zei dat hij rekent op een extra inkomst van 8 miljoen euro. Gisteren was er ook een artikel in De Tijd, waar u ook in stond. En daarin werd gezegd dat de GAS-boetes zullen zorgen voor meer financiële middelen voor de lokale besturen, en dat die dan tegemoet zullen kunnen komen aan bijvoorbeeld klimaatdoelstellingen.

Er is een mentaliteitswijziging nodig bij de lokale besturen, want als zij gelden gaan binnenkrijgen uit die GAS-boetes, dan moeten die ook gebruikt worden voor infrastructuur. Ik ga niet zeggen dat ik in de plaats moet komen van de lokale besturen om daar te gaan beslissen wat zij daarmee moeten doen. *(Opmerkingen van Willem-Frederik Schiltz)*

Maar er is een mentaliteitswijziging nodig, collega Schiltz. U wou mij al voor zijn, maar neen. Minister, hoe gaat u zorgen voor een mentaliteitswijziging, zodanig dat er niet wordt gekeken naar hoeveel de GAS-boetes gaan opbrengen, maar wel naar hoe men het verkeer kan verbeteren en veiliger maken, en die middelen eventueel inzetten om aan infrastructuurdoeleinden te voldoen, zoals u zelf hebt gezegd?

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Minister, we hebben gisteren samen de mama van Nikita ontvangen. Nikita is gestorven toen ze op een gevaarlijk kruispunt werd aangereden door een vrachtwagen, op weg naar school met haar fiets. Dat gevaarlijke kruispunt stond al sinds 2002 op de lijst van zwarte punten. Deze zomer zal het kruispunt eindelijk worden aangepakt. We moeten goed beseffen dat er achter elk van die cijfers een slachtoffer schuilgaat. Achter elk cijfer zit een familie die voor het leven getekend is.

Weggebruikers zijn niet foutloos. Er zullen altijd ongevallen blijven plaatsvinden, spijtig genoeg. Maar het is heel belangrijk dat we de impact van die ongevallen indijken, door betere technologie, door goede infrastructuur en door een aangepaste snelheid. GAS-boetes in de zones 30 en 50 zijn daarom een goede maatregel.

De lokale besturen hebben absoluut de kennis en de knowhow ter plaatse om te beslissen waar ze de juiste snelheid zullen opleggen, maar ze moeten die natuurlijk ook kunnen handhaven, vandaar ook die verstandige beslissing. Ik vroeg me dan ook af, minister, wanneer die maatregel concreet zal worden ingevoerd.

De voorzitter: De heer Claes heeft het woord.

Bart Claes (Vlaams Belang): Minister, er is inderdaad opnieuw een stijging van het totale aantal dodelijke slachtoffers, maar de afgelopen jaren is er gelukkig een enorme daling geweest van het aantal dodelijke slachtoffers. Als oppositiepartij moeten wij ook erkennen dat uw voorgangers, de heer Weyts en zelfs mevrouw Crevits, wat dat betreft prima werk hebben geleverd. En ook u, heb ik in het regeerakkoord kunnen lezen, wilt verder inzetten op meer duidelijke signalisatie, het conflictvrij maken van bepaalde kruispunten en uiteraard verder inzetten op allerhande sensibiliseringscampagnes. Gedragssturend, dat kan natuurlijk voor een deel worden toegepast, maar we weten allemaal dat de maatschappij niet helemaal maakbaar is. De

ervaring leert ons ook dat er altijd burgers zullen zijn die de regels met voeten treden.

Minister, ik wil graag de oproep van collega Lantmeeters onderschrijven om de slimme technologie absoluut mee te omarmen, desnoods ook samen te zitten met uw federale collega en uw collega's op het Europese niveau, maar vooral ook met de lokale besturen om samen volop in te zetten op de implementatie van de slimme technologie.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, het is altijd jammer dat we hierover zulke discussies moeten voeren. Toen ik de cijfers zag, had ik het gevoel, ondanks de positieve evolutie van de laatste jaren, dat het laaghangend fruit weg is en dat we blijven hangen. Gisteren stond in een krant dat we het kneusje van Europa dreigen te worden, zeker als we kijken naar wat de omliggende landen hebben gedaan.

Uit de rapporten is naar voren gekomen dat snelheid een zeer belangrijke factor is en vaak een oorzaak van een faliekante afloop als er iets gebeurt. Collega Lambrecht heeft wel een punt dat zeker waar er gemengd verkeer is, waar actieve weggebruikers zoals voetgangers en fietsers zich in het verkeer mengen, snelheid een zeer belangrijke factor wordt. Daar is een zone 30 een veel veiliger optie voor een fietser, zeker waar er geen afgescheiden fietspaden liggen. Dat wordt ook ondersteund door de cijfers.

Minister, kunnen we met deze cijfers in de hand niet een tandje bij steken, ook richting de lokale besturen? Het laaghangend fruit is weg en het wordt tijd dat we doortastende maatregelen nemen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, meer dan driehonderd verkeersdoden in 2019, terwijl de doelstelling voor dit jaar op tweehonderd ligt, dat is natuurlijk verschrikkelijk. Net zoals u vindt iedereen hier dat onaanvaardbaar.

Collega D'Hose, ook in Leuven hebben we dergelijke kruispunten. Minister, u gaat ook werken aan een kruispunt aan de singel in Leuven waar zo'n SAVE-bord staat: Joeri, 21 jaar. Iets eerder is daar ook een vrouw overleden. Het zijn verschrikkelijke zaken.

Maar goed, het beeld van al die ongevallen blijkt niet zo eenduidig te zijn. Nu stijgt het aantal gestorven voetgangers, maar ook het aantal autopassagiers is gestegen. En een echte verklaring is er blijkbaar ook niet. Ik lees dan over het gedrag bij zomerse temperaturen, en ook over het feit dat er meer SUV's worden verkocht. Hoe dan ook denken wij dat het belangrijk is dat er per ongeval een grondige ongevallenanalyse gebeurt. In het regeerakkoord staat dat we gaan investeren in verder onderzoek naar verkeersongevallen. We willen dan ook vragen om voor een ongevallenanalyse grondig te werk te gaan.

Minister, het is nu vijf jaar geleden. Misschien is het een goed idee om een nieuwe staten-generaal voor de verkeersveiligheid te organiseren met burgers en met experts. Toen is daar heel veel interessante informatie uit gekomen, die is uitgerold, maar blijkbaar is dat nog onvoldoende. Ik hoop dat u op die suggestie wilt ingaan.

Minister Lydia Peeters: Mevrouw Brouwers, u merkt terecht op dat er een veelheid is van oorzaken. Dan is het snelheid, dan zijn het drugs, dan is het het weer, dan is het alcohol, telkens is er wel een oorzaak, maar het is een veelheid van oorzaken. Om dit te reduceren tot één enkele oorzaak, die we dan ook nog

snel kunnen aanpakken: dat is het helaas niet. Zo eenvoudig is het dus niet. Het is een complex gegeven, maar we moeten er ten volle op inzetten. Daarom blijf ik ook herhalen dat het een en-en-en-verhaal is, met de hele gedragssturing, maar ook met de infrastructuur, waar we zeker een tandje bij moeten steken.

Uw suggestie om een nieuwe staten-generaal te hebben, dat ga ik zeker mee in overweging nemen. Verkeersveiligheid is onze topprioriteit, daar blijven we ten volle op inzetten.

Mevrouw Lambrechts, over die 30 kilometer per uur in de bebouwde kom hebben we vorige week in de commissie en ook in de plenaire vergadering al een heel uitgebreid debat gehad. Vanuit de Vlaamse Regering overal verplicht een 30-kilometerzone en bebouwde kom doorvoeren, daar pas ik voor.

Ik zeg opnieuw: de lokale besturen zijn het best geplaatst om 30 kilometerzones in te voeren. En zijn dóén dat vandaag ook al. In heel wat wijken en straten – ik denk aan Mechelen en Antwerpen –, in heel wat gemeenten, neemt men zelf het heft in handen en gaat men specifiek bepaalde wijken afbakenen tot een zone 30 of een zone 50. Men doet dat al.

Ik heb vorige week ook gezegd dat op heel wat gewestwegen, soms zelfs met tweemaal twee rijstroken, de infrastructuur zodanig is dat die niet uitnodigt om de snelheid te reduceren tot 30 kilometer per uur. Het lijkt mij een absurde situatie om dat daar op te leggen.

Maar opnieuw: lokale besturen zijn het allerbest geplaatst om te oordelen waar een zone 30 kan. Zij kunnen daarover beslissen. Ik denk dat het verhaal van die GAS-boetes een bijkomende stok achter de deur is.

Mijnheer Lantmeeters, ik volg u volledig. Maar ik vind niet dat de opbrengst van die GAS-boetes zonder meer het verhaal is van het spijzen van de gemeentekas. Dat is niet het opzet. Het opzet is opnieuw het verhogen van de verkeersveiligheid, om zo de pakkans en de handhaving in de zones waar die nu zeer minimaal is, te verhogen. Dat is en blijft het hoofddoel. We weten ook dat de lokale besturen vandaag, omdat zij eigenlijk weinig tools in handen hebben, heel wat infrastructuur moeten voorzien. Zij moeten verkeersremmers aanleggen, wegversmallingen aanbrengen, zodat de mensen toch maar hun gedrag zouden aanpassen.

Als we straks, met die GAS-boetes, extra camera's en dergelijke, ervoor kunnen zorgen dat zij hun middelen niet meer moeten investeren in de weginfrastructuur, maar er daardoor middelen vrijkomen, komt dat de verkeersveiligheid en de lokale besturen ten goede. Dat is mijn opzet. En het doel is natuurlijk dat we zo weinig mogelijk boetes moeten uitschrijven, dat alle geesten gerijpt zijn en dat iedereen van oordeel is: het is hier een zone 30, dus rijd ik ook maar 30 kilometer per uur. Dat moet het doel zijn. Zo weinig mogelijk GAS-boetes uitschrijven: dat zou het opzet moeten zijn van alles.

Mijnheer Rzoska, u vraagt om de lokale besturen er zeker nog eens toe op te roepen die zones 30 uit te werken. Dat zullen we zeker meenemen. Gekoppeld aan het verhaal van de GAS-boetes, is dat zeker een heel goede zaak.

Mevrouw D'Hose, u vroeg specifiek wanneer die maatregel effectief in werking kan treden. We hebben vorige week vrijdag voor de eerste keer het verzameldecreet Mobiliteit principieel goedgekeurd. Dat kent nu zijn normale verloop: adviezen bij de Raad van State en de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA), vervolgens een tweede principiële goedkeuring en dan komt dat naar het Vlaams Parlement.

Ik hoop dat we voor het zomerreces hierover in het Vlaams Parlement een goedkeuring kunnen verkrijgen. Dan kunnen in het najaar de uitvoeringsbesluiten

worden genomen en kunnen ook lokale besturen zich klaarmaken om hun GAS-boetereglementen wat dat betreft aan te passen en zo die stok achter de deur effectief te doen werken.

Ik herhaal: elk slachtoffer is er een te veel. Daarop moeten we zeker blijven inzetten. Alles wat daartoe kan bijdragen, willen we gebruiken: het hele datasysteem, het datamanagementsysteem, maar ook de 'car data'-informatie, waarvoor nu proefprojecten lopen.

Net als iedereen hier hoop ik dat we die cijfers nog drastisch kunnen verlagen. Maar het is een en-en-en-verhaal: het zal niet met één specifieke maatregel gebeuren. Maar ik geloof in de lokale besturen en vind dat de infrastructurele ingrepen veel sneller moeten kunnen gebeuren. Het kan niet zijn dat het tien jaar duurt om een zwart punt aan te pakken. We moeten daar echt op inzetten. Dat moet allemaal sneller kunnen. Ook de lokale besturen vragen dat. Daarin vinden ze in mij alleszins een bondgenoot.

Annick Lambrecht (sp.a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt mij niet overtuigd. Vlaanderen zet stappen achteruit in plaats van vooruit op het vlak van verkeersveiligheid. Nieuwe recepten zijn nodig. Nieuwe technologieën zijn nodig. U hebt het over en-en-en. Maar mijn 'en' en de 'en' van alle Belgische verkeersorganisaties, om die 50 in bebouwde kom naar 30 te brengen, dié 'en', die neemt u niet bij de andere 'ennen'. Ik hoop dat het, zoals bij vele maatregelen, een kwestie is van voortschrijdend inzicht van tijd. Want anders kunnen we blijven dromen van Helsinki en Oslo, waar er nul verkeersdoden zijn per jaar. *(Applaus bij sp.a)*

Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, ik ben niet zo zwartgallig. Alsof u niets doet. Het laaghangende fruit is inderdaad geplukt, zoals collega Rzoska zegt. De Vlaamse Stichting Verkeerskunde zegt ook dat wij aan de limiet van de verkeersveiligheid zijn gekomen. Ik roep vandaag op om alle middelen en ook de slimme technologie in te zetten. Ik roep ook op om de lokale besturen niet zomaar alle vertrouwen te geven en om daar ook te sensibiliseren. Als ik vandaag opnieuw in De Tijd lees dat sommige burgemeesters zich rijk rekenen en denken dat ze dat voor andere doeleinden gaan gebruiken, dan houd ik mijn hart vast. Minister, ik roep op om ook daarvoor zeer waakzaam te zijn.

We zijn op de goede weg. Als de GAS-boetes er komen voor verkeersovertredingen, zijn we het daar volledig mee eens. Maar dan moeten ze gebruikt worden voor de infrastructuur. Het is zoals u zegt: 'en-en-en'. U zult dat wel in het oog houden.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Wim Verheyden aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de ontwikkeling van mobipunten in Vlaanderen

De voorzitter: De heer Verheyden heeft het woord.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, collega's, een mobipunt is een plek waar verschillende vervoersmogelijkheden samenkomen. Meestal liggen ze in de buurt van een station. Er zijn halteplaatsen voor bussen of trams. Er zijn laadpalen, als men die al geplaatst krijgt. Eventueel zijn er mogelijkheden om een deelfiets of een deelauto te huren.

Mobipunten worden ontwikkeld om de mobiliteit te verbeteren en om duurzame verplaatsingen te promoten. Uw collega, minister Crevits, spendeert nu 4,25 miljoen euro Europese middelen om negen bijkomende mobipunten te creëren in

Vlaanderen: drie in de Westhoek en zes in Vlaams-Brabant. De bedoeling van die zes in Vlaams-Brabant is om het verkeer op de Brusselse ring te ontlasten. De bedoeling van de drie in de Westhoek is om de automobilisten daar de kans te geven andere vervoersmodi te gebruiken dan hun eigen wagen.

Minister, dat neemt niet weg dat er nog werk aan de winkel is. Die 9 mobipunten zorgen ervoor dat er alles samen amper 50 mobipunten gerealiseerd zijn. Terwijl de Vlaamse Regering toch wel de ambitie heeft om er tegen 2022 niet minder dan 1000 te plaatsen. Dat is niet min. We hebben er dus nog 950 te gaan.

Vlaanderen stimuleert nu de steden en gemeenten om zoveel mogelijk mobipunten te realiseren. Maar ik hoor uit die hoek toch wel de vrees dat men dat financieel niet zal aankunnen. Minister, dienen de gemeenten die mobipunten zelf te bekostigen, of is er, bijvoorbeeld vanuit de vervoersregio's, in budgetten voorzien om die budgetten aan te zuiveren en om die mobipunten te realiseren? *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Dank u, mijnheer Verheyden, voor uw vragen.

Ik ben natuurlijk blij dat mijn collega's in de Vlaamse Regering ook middelen uittrekken om mobipunten te realiseren, want wij hebben ze wel degelijk nodig om mensen aan te moedigen om van het ene vervoersmiddel naar het andere over te stappen, en dan het liefst naar een duurzaam vervoersmiddel dat dan op die mobipunten ter beschikking staat.

Een tweede bedenking die ik wil maken bij uw vraag, is de volgende. U zegt dat de Vlaamse Regering de intentie heeft om er duizend te realiseren. Daar maak ik een kanttekening bij. Die duizend mobipunten, dat is geen aankondiging van de Vlaamse Regering maar wel van Autodelen.net. Zij willen heel graag duizend mobipunten, waar zij dan ook zelf hun diensten kunnen aanleveren. Dat is een nobele doelstelling, en dat mag perfect voor mij. Maar de Vlaamse Regering is natuurlijk Autodelen.net niet.

U vraagt wat wij concreet zullen doen. Het is de bedoeling dat er zo snel mogelijk een besluit van de Vlaamse Regering komt over hoe die mobipunten er straks moeten uitzien. Daarbij maken we een opdeling in vier gradaties. We hebben de interregionale en de regionale, waarbij de beslissing bij de vervoersregio's ligt, en we hebben de lokale mobipunten en de buurten waar er mobipunten kunnen komen, waarvoor de lokale besturen bevoegd zijn.

De facto hebben we er vandaag al een aantal, want met name alle NMBS-stations zijn vandaag eigenlijk al mobipunten waar men kan kiezen om van het ene vervoersmiddel over te stappen op het andere. Dat zijn 223 stations. We hebben ook onze park-and-ridezones en we hebben twee 72 carpoolparkings. We hebben er dus al een aantal, maar er mogen er zeker nog een heel pak bij komen.

Wie zal daarvoor zorgen? Als het gaat om gewestwegen, dan is het uiteraard het Agentschap Wegen en Verkeer. Als het gaat om eigendommen van lokale besturen of particulieren, dan is het natuurlijk aan hen om daar mee op in te zetten. We zullen de lokale besturen zeker mee ondersteunen en subsidiëren. Wat dat betreft, hebt u gezien dat er in het regeerakkoord staat dat wij ons Fonds Stationsomgevingen omvormen tot een Combimobiliteitsfonds, waarvoor we ongeveer 30 miljoen euro ter beschikking hebben. Jaarlijks komt daar 15 miljoen euro bij, waardoor we deze legislatuur om en bij de 100 miljoen euro aan subsidiemiddelen ter beschikking zullen hebben om lokale besturen te ondersteunen om die mobipunten verder uit te rollen.

Er is dus een mooi aanbod en ik hoop dat we zo snel mogelijk vooruitgang boeken op dat vlak.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Dat zijn mooie vooruitzichten. De vraag is echter wat we ervan kunnen realiseren. Zoals ik reeds zei, bestaat die zorg bij de lokale besturen. Ik heb vorige week de kans gehad om deel te nemen aan een vergadering waarop zowel lokale besturen als afgevaardigden uit de vervoersregio's aanwezig waren. De vragen van lokale besturen gaan toch vooral over de financiële middelen, enerzijds voor dat vervoer op maat en anderzijds voor de realisatie van de mobipunten. Indien zij veel moeten bijdragen aan het realiseren van de mobipunten, dan vrees ik dat dit ten koste zal gaan van het vervoer op maat. Het is duidelijk dat zij ook daar nog centen zullen moeten bijdragen om de noden te kunnen lenigen.

Het is goed dat u voorziet in bijkomende middelen, maar ik vraag u om zo snel mogelijk de gemeentebesturen op de hoogte te brengen van waarover ze kunnen beschikken. Zolang ze dat niet weten, kunnen ze hun plannen ook niet realiseren. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp.a): Het idee van die mobipunten is theoretisch fantastisch. We staan er helemaal achter. Of ze goed werken, is iets anders. Daarover zijn we bezorgd. Ik ben blij met de verheldering dat die 1000 punten die er moeten komen – nog 950 te gaan dus –, niet echt klopt. Minister, naar hoeveel mobipunten wil de Vlaamse Regering gaan?

U zegt dat de treinstations nu al mobipunten zijn. Dat is theoretisch waar, maar dat zal pas praktisch waar zijn als de bussen aansluiten op de treinen en omgekeerd en als je ook na 22 uur ergens raakt, als je daarvoor een aansluiting nodig hebt van het ene vervoersmiddel op het andere.

Dit is theoretisch zeer oké, maar ik hoop dat er in de praktijk enige flexibiliteit zal zijn om alle vervoersmiddelen goed op elkaar te doen aansluiten, uiteraard tegen betaalbare prijzen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Op 20 juni 2019 werd er binnen het EFRO-programma (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling), een bevoegdheid van het departement Economie, in prioriteit 3 bepaald: "Bevorderen van de overgang naar een koolstofarme economie". Er werd een oproep gelanceerd waaruit dan die twee regio's naar voren zijn gekomen. Op basis daarvan zijn de EFRO-middelen toegekend, binnen het domein dus van minister Crevits. In welke mate was u als minister van Mobiliteit bij deze call betrokken? Hoe verloopt het verder? Als de subsidies binnenkomen bij de ene, worden die dan doorgeschoven naar de andere? Kan er nog meer samenwerking gebeuren tussen de verschillende ministeries?

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Martine Fournier (CD&V): Minister, het belang van mobipunten ga ik hier niet meer herhalen. Dat werd al door verschillende collega's en door uzelf aangehaald.

Een mobipunt dekt verschillende ladingen. Dat werd hier ook al gezegd. Verschillende vervoersmodi komen daar aan bod: openbaar vervoer, met De Lijn en de NMBS, deelauto's, deelfietsen, laadpunten, ... Ook ophaalpunten voor pakjes kunnen daar aan bod komen. Het zou wel goed zijn, minister, dat er een hiërarchische

opdeling gemaakt wordt naargelang de noden, maar ook dat er een minimale basisinrichting opgelegd wordt. Ook qua herkenbaarheid van die mobipunten is het belangrijk dat ze op een uniforme manier ingedeeld worden.

Inspraak van vervoersregio's – u hebt er ook naar verwezen – is ook belangrijk, omdat die mobipunten ook een regionaal karakter hebben. Het kan niet de bedoeling zijn – en ik ben blij dat u dit ook aangehaald hebt – dat het inrichten hiervan op het conto komt van de vervoersregio's, dat zij die mobipunten met hun budget voor het vervoer op maat zouden moeten inrichten.

U verwijst naar het regeerakkoord en naar de hervorming van het Fonds Stationsomgeving, dat hervormd zal worden tot het Combimobiliteitsfonds. Als ik het goed begrepen heb, gaat het nu om 30 miljoen euro en tegen het einde van deze legislatuur om 100 miljoen euro. Ik denk dat we daar alleen maar tevreden mee kunnen zijn en dat deze middelen ook goed verdeeld zullen worden tussen de verschillende vervoersregio's.

Minister Lydia Peeters: Het is inderdaad de bedoeling, mevrouw Fournier, dat die lokale besturen subsidies kunnen trekken uit die pot van 100 miljoen die we deze legislatuur ter beschikking hebben, om zo te zorgen voor die mobipunten waarin zijzelf in eigen beheer voorzien, al dan niet in overleg met de vervoerregio's.

U haalt terecht aan – en dat is ook opgenomen in ons regeerakkoord – dat we een uniform en herkenbaar netwerk van mobipunten willen die zichtbaar zijn in het straatbeeld en waarvan iedereen onmiddellijk automatisch weet: dit is deze gradatie en daarbij hoort dit aanbod aan vervoersmiddelen.

Er werd ook gevraagd hoe iedereen daar beter bij betrokken kan worden. De heer Gryffroy vraagt specifiek hoe het dan zit met de subsidies voor die projecten die al lopen. Natuurlijk is het zo dat, daar waar die EFRO-middelen nu in het kader van innovatie ter beschikking worden gesteld, het specifiek om een aantal mobipunten gaat die er zijn gekomen op vraag van onder andere de Werkvennootschap en waarbij de Werkvennootschap mee projecten heeft ingediend. Dus we zijn daar in die zin bij betrokken.

Opnieuw, ik ben uiteraard heel blij dat we er nog eens extra middelen bovenop krijgen, boven op onze eigen middelen die we hebben van de stationsfondsen. Daarmee kunnen we alleen maar meer dingen realiseren. Dus wat dat betreft, denk ik dat dit een goede zaak is. Ik kan onder andere verwijzen naar het verhaal van Antwerpen en Lantis, waar op dit ogenblik toch al heel wat mobipunten in ontwikkeling zijn. Ik denk aan Luchtbal, dat we onlangs nog bezocht hebben, waar men aankomt aan het eindpunt van een tramlijn. Men kan daar de auto achterlaten en dan met de tram of met andere vervoersmiddelen – deelauto's of deelfietsen of wat dan ook – richting het centrum gaan. Zodoende kan men de auto's uit het centrum houden. Luchtbal in Antwerpen is één voorbeeld, maar zo zijn er nog wel enkele andere. Ik wil dus aangeven dat die bestaande park-and-rides maar ook onze carpoolparkings ook al goede voorbeelden zijn die we kunnen omvormen en een uniform beeld kunnen geven.

Mijnheer Verheyden, u zegt dat u de bekommernissen bij de lokale besturen en bij de vervoerregioraden hoort. Ook daar hebben we het al een paar keer over gehad. Ik heb ook de suggestie gekregen binnen de commissie om toch eens al die lokale besturen te bevragen over hoe zij eigenlijk de werking binnen de vervoerregioraden en de opmaak van de vervoerplannen ervaren. Wel, we hebben die bevraging ook gedaan, zoals aangekondigd, en we hopen daar zo snel mogelijk de resultaten van binnen te hebben. Maar we willen alleszins al die bekommernissen ter harte nemen en we willen er zeker voor zorgen dat die lokale

besturen enerzijds inspraak hebben bij de uitrol van die mobipunten en anderzijds ook voldoende financiële middelen hebben.

Daarnaast ga ik ervan uit dat er ook nog altijd een aantal mobipunten door particulieren gerealiseerd zullen worden. Ik denk onder andere aan het verhaal van autodelen.net. Heel wat deeleconomiesectoren hebben er zelf belang bij en zijn ook vragende partij om mobipunten te realiseren. Wel, ik zou zeggen: het staat hen volledig vrij. Dus op de specifieke vraag hoeveel wij er willen realiseren, kan ik u vandaag geen antwoord geven, mevrouw Lambrecht. Ik denk, hoe meer, hoe beter. Want hoe meer mobipunten we hebben en hoe sneller mensen kunnen overstappen van het ene vervoersmiddel op het andere, des te beter. Maar ik ga daar geen getal op plakken. Maar als u weet dat we al 223 treinstations hebben, dat we heel wat carpoolparkings hebben – ik denk om en bij de 70 –, dat we heel wat park-and-rides hebben en dat Lantis en de Werkvennootschap reeds bezig zijn met de ontwikkeling van heel wat extra mobipunten of parkings die we straks allemaal conform een uniform beeld gaan 'pimpen', dan denk ik dat we er heel wat zullen hebben. Maar hoe meer hoe beter, zodat zoveel mogelijk mensen de overstap kunnen maken naar die duurzame vervoersmodi.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Minister, het is goed dat u die 100 miljoen euro voorziet, want u zult die ook nodig hebben. Als we een kleine rekensom maken en we zien dat we voor negen mobipunten 4,25 miljoen euro kunnen spenderen, dan betekent dat dat een mobipunt gemiddeld ongeveer 470.000 euro zal kosten. Ik ga daarin misschien een beetje kort door de bocht, maar ik wil gewoon even stellen dat het creëren van honderd mobipunten ook aan de gemeenten nog enkele tientallen miljoenen euro's zal kosten.

Ten slotte, minister, wij vinden alvast dat het verhaal van de vervoerregio's en de mobipunten en alles wat daarrond hangt, zal moeten slagen. Want laat ons eerlijk zijn: wie is het slachtoffer wanneer het niet slaagt? Wel, dat zijn die mensen die nu bijvoorbeeld met hun oude wagen geen LEZ meer binnen kunnen. Zij zullen een beroep moeten doen op dat vervoer op maat. Wanneer dat niet slaagt, dan zijn zij twee keer het slachtoffer. U weet dat wij namens onze partij steeds de spreekbuis zullen zijn van die mensen en er alles aan zullen doen om ervoor te zorgen dat zij niet in vervoersarmoede terechtkomen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Federale Republiek Brazilië betreffende luchtdiensten, gedaan te Brussel op 4 oktober 2009

– 188 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Federale Republiek Brazilië betreffende luchtdiensten, gedaan te Brussel op 4 oktober 2009.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 188/1)

– *Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Voorzitter, ik heb een kleine, technische opmerking. In artikel 2 moet het woord 'luchtvervoer' worden vervangen door 'luchtdiensten'. Anders zouden wij een overeenkomst goedkeuren die de facto niet overeenstemt met de overeenkomst die destijds is goedgekeurd.

De voorzitter: Is iedereen het eens met deze technische correctie? (*Instemming*)

– *Artikel 2 wordt zonder verdere opmerkingen aangenomen.*

– *Artikel 3 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Senegal betreffende het luchtvervoer, gedaan te Dakar op 18 januari 2013 – 189 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Senegal betreffende het luchtvervoer, gedaan te Dakar op 18 januari 2013.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 189/1)

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Democratische Republiek Congo betreffende het luchtvervoer, opgemaakt te Kinshasa op 2 februari 2013
– 190 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Democratische Republiek Congo betreffende het luchtvervoer, opgemaakt te Kinshasa op 2 februari 2013.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 190/1)

– De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VLAAMS INSTITUUT VOOR VREDE EN GEWELDPREVENTIE

Benoeming van een directeur ad interim

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de benoeming van een directeur ad interim van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie.

In afwachting van de benoeming van een opvolger van de directeur heeft de raad van bestuur van het instituut, overeenkomstig artikel 9quinquies van het decreet van 7 mei 2004 houdende oprichting van een Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie bij het Vlaams Parlement, inderdaad beslist om de heer Nils Duquet, senior onderzoeker bij het instituut, voor te dragen als directeur ad interim met ingang van 1 april 2020.

Is het parlement het hiermee eens? *(Instemming)*

Dan verklaar ik de heer Nils Duquet benoemd tot directeur ad interim van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie met ingang van 1 april 2020.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Federale Republiek Brazilië betreffende luchtdiensten, gedaan te Brussel op 4 oktober 2009
– 188 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
76 leden hebben ja geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Senegal betreffende het luchtvervoer, gedaan te Dakar op 18 januari 2013 – 189 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
76 leden hebben ja geantwoord;
25 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Democratische Republiek Congo betreffende het luchtvervoer, opge maakt te Kinshasa op 2 februari 2013 – 190 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
76 leden hebben ja geantwoord;
25 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

MOTIE van Immanuel De Reuse, Suzy Wouters, Stefaan Sintobin en Chris Janssens tot besluit van de op 18 februari 2020 door Immanuel De Reuse in commissie gehouden interpellatie tot minister Wouter Beke over de forse vermindering van de persoonsvolgende financiering voor mensen met een lichte handicap
– 227 (2019-2020) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
26 leden hebben ja geantwoord;
82 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan. *(Opmerkingen)*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 18 maart 2019 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 16.45 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Alessia Claes, Bart Claes, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Johan Deckmyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Filip Dewinter, Kim De Witte, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Genez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Philippe Muyters, Tom Ongena, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Carina Van Cauter, Wilfried Vandaele, Lise Vandecasteele, Steve Vandenbergh, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Ludwig Vandenhoeve, Maurits Vande Reyde, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Orry Van de Wauwer, Kris Van Dijck, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Kurt Vanryckeghem, Manuela Van Werde, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters.

Afwezig met kennisgeving

Lode Ceyssens, Maaïke De Rudder, Marino Keulen, Joris Nachtergaele, Steven Vandeput, Vincent Van Peteghem: ambtsverplichtingen;

Katrien Partyka: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Adeline Blancquaert, Arnout Coel, Katia Segers, Tine Van den Brande, Mercedes Van Volcem: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Gwendolyn Rutten

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Roosmarijn Beckers, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Alessia Claes, Bart Claes, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Philippe Muyters, Tom Ongena, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo

Pieters, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Carmen Ryheul, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Slootmans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Els Sterckx, Emmily Talpe, Carina Van Cauter, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Loes Vandromme, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Brecht Warnez, Suzy Wouters

ONTHOUDINGEN:

Hannes Anaf, Imade Annouri, Jos D'Haese, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Kim De Witte, Caroline Gennez, Annick Lambrecht, An Moerenhout, Gustaaf Pelckmans, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Chris Steenwegen, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Maxim Veys

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Roosmarijn Beckers, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Allessia Claes, Bart Claes, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Philippe Muyters, Tom Ongena, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo Pieters, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Carmen Ryheul, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Slootmans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Els Sterckx, Emmily Talpe, Carina Van Cauter, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Loes Vandromme, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Brecht Warnez, Suzy Wouters

ONTHOUDINGEN:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Jos D'Haese, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Kim De Witte, Caroline Gennez, Annick Lambrecht, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Gustaaf Pelckmans, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Chris Steenwegen, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Maxim Veys

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Roosmarijn Beckers, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Allessia Claes, Bart Claes, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Karolien Grosemans, Andries

Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Philippe Muyters, Tom Ongena, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo Pieters, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Carmen Ryheul, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Els Sterckx, Emmily Talpe, Carina Van Cauter, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Loes Vandromme, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Brecht Warnez, Suzy Wouters

ONTHOUDINGEN:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Jos D'Haese, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Kim De Witte, Caroline Gennez, Annick Lambrecht, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Gustaaf Pelckmans, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Chris Steenwegen, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Maxim Veys

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Roosmarijn Beckers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Lise Vandecasteele, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters

NEEN-stemmen:

Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Alessia Claes, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Sofie Joosen, Kathleen Krekels, Annick Lambrecht, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Philippe Muyters, Tom Ongena, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Carina Van Cauter, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Maxim Veys, Brecht Warnez